

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

Новини Апостольського екзархату Звернення Апостольського екзарха з нагоди Всесвітнього дня убогих та вшанування жертв Голодомору в Україні 1932–33 років	2
На Львівщині «чорні копачі» знайшли дві бочки часів Голоду 1947 року, засипані зерном	4
Новини Апостольського екзархату Владика Богдан Дзюрах у Королівстві Данія: жива парафіяльна спільнота, «День Папи» та зустрічі із ієрархами та дипломатами	5
Радісний час очікування	8
Блаженніший Святослав представив Папі Францискові життя УГКЦ в умовах пандемії.....	9
Короткі повідомлення	10
Травма геноциду	10
Замойський собор – конференція	10
Художницю Христину Дохват нагороджено Орденом митрополита Андрея Шептицького.....	11
Анна Ярославна, Торонто.....	11
У Вашингтоні відкрилася виставка «Голодомор очима українських художників»	12
Посібник для вчителів про Голодомор	12
Голодомор – Курган скорботи	13
«Нашу свідомість століттями формували свобода і гідність», – Глава УГКЦ до Дня гідності і свободи..	13
Новини Апостольського екзархату Академія з нагоди 80-ліття інтронізації Блаженного Петра Вергуна.....	11
Новини Апостольського екзархату Владика Богдан Дзюрах: «Інтронізація владики Петра Вергуна не була вступом до тріумфу, а першим кроком на його Голгофу.....	15
Отець Іван Музичка – сто років	17
Слово Блаженнішого Святослава з нагоди освячення копії ікони «Salus Populi Romani» та відкриття пам'ятної дошки на честь святих Кирила і Методія	19
Ісусова молитва (4)	20
Ступити на дорогу братерства (27).....	21
Діаспора: УКУ провів перший фольк-бал «Перелаз» у США	22
Адріан Сливоцький про 12 заповідей успіху та одного учителя	24

НОВИНИ Апостольського екзархату у Німеччині та країнах Скандинавії

ЗВЕРНЕННЯ АПОСТОЛЬСЬКОГО ЕКЗАРХА З НАГОДИ ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ УБОГИХ ТА ВШАНУВАННЯ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ 1932–33 РОКІВ

ЗВЕРНЕННЯ

Апостольського екзарха для українців візантійського обряду у Німеччині та країнах Скандинавії владики Богдана Дзюраха до духовенства, богопосвячених осіб і вірних мирян екзархату з нагоди Всесвітнього дня убогих та вшанування жертв Голодомору в Україні 1932–33 років

ДОРОГІ У ХРИСТІ!

І. В неділю, 14 листопада, у всій Католицькій Церкві вже п'ятий рік поспіль відзначається Всесвітній День убогих. Цей День започаткував Святійший Отець Франциск наприкінці Ювілейного Року Божого Милосердя, «щоб у всьому світі християнські спільноти ставали щораз більше і краще конкретним знаком милосердної любові Христа до останніх і нужденних» (Послання Св. Отця Франциска на День убогого 2017).

Цьогорічне Папське Послання на Всесвітній День убогих містить у своєму заголовку євангельські слова «Бідних матимете з собою повсякчас» (Ів. 12, 8), які ми рівно ж читаємо на початку Послання Синоду Єпископів УГКЦ 2020 року: «Залишиться вам одне – те, що ви дали вбогому!». Загальний і, на превеликий жаль, дуже поширений у нашому світі нечулості і байдужості стосовно вбогих, ми, Христові учні ХХІ-го століття, бажаємо протиставити християнське співчуття і дієве ми-

лосердя, якими хочемо огорнути наших ближніх та дати їм відчуті і досвідчити тепло любові Божої, яку ми носимо в своїх серцях з моменту Хрещення.

Щоб надати практичного виразу цій нашій співчутливій і милосердній любові та «беручи до уваги критичний стан із продуктивним та матеріальним забезпеченням значних верств населення в Україні і в різних частинах світу, спричинений і загострений світовою пандемією коронавірусу»,

”

Гасло «Пам'ятаючи Голодомор, рятуємо від голоду сьогодні!», згадане в Посланні Синоду Єпископів 2020 року, нехай не залишиться для нас лише гарною фразою, але стане конкретною програмою спільних дій задля подолання голоду у світі!

Блаженніший Святослав разом з Єпископами УГКЦ закликав започаткувати при кожній нашій парафіяльній спільноті безстрокову благодійну акцію «Нагодуй убогого!» та заохотив знаходити «щоразу нові підходи та форми, щоб нести своєчасну і посильну поміч усім без винятку нужденним, близьким і далеким, віруючим і невіруючим, бо Божа любов, яка нас надихає, не зводить мурів та бар'єрів, а прокладає шляхи і будує мости всепрощення та милосердя» (Послання Синоду Єпископів УГКЦ 2020 року, 26).

”

Було б добре, щоб в наших храмах постали пам'ятні знаки жертвам Голодомору, а 2022–23 роки стали нагодою ще більше наблизити правду про Голодомор широкому загалові у західному світі.

Слушно зауважують наші Владики у Синодальному Посланні, що «ніхто з-посеред нас не є таким убогим, щоб не міг поділитися з іншими. Лише тіснота серця може перешкодити нам це зробити. Натомість серце, що містить у собі бодай крихту Христових думок і почуттів (пор. Флп. 2, 5), не зможе не сказати перед лицем людського болю і страждання: *«Жаль мені цих людей»* (пор. Мт. 15, 32). А цей жаль серця неодмінно породжуватиме щиру молитву, діла милосердя, готовність поділитися, скласти пожертву на благодійну мету, щоб рятувати життя і захищати знедолену людину, даруючи їй свій час, увагу і матеріальні засоби, потрібні для життя» (Там само).

У зв'язку з цим я закликаю усіх Отців-душпастирів, богосвячених осіб і вас, наші улюблені у Христі вірні-миряни, спільно застановитися і започаткувати (там, де цього ще не зроблено) конкретні форми благодійного служіння, якими зможемо, у міру наших можливостей і сил, виходити назустріч потребам самотніх, убогих і потребуючих людей із ближчого і дальшого довкілля. Способів такого служіння може бути дуже багато – в залежності від місцевих обставин і потреб. Пам'ятаймо, що благодійне служіння ближнім є виявом нашої віри і знаком християнської любові, яка є найпереконливішою проповіддю Христового Євангелія!

II. Окремо хочу сказати про вшанування жертв Голодомору в Україні 1932–1932 років. День пам'яті жертв Голодомору припадає цього року 27 листопада. То ж поручаю отцям-душпастирям у цей день, або в неділю, 28 листопада, відслужити заупокійне богослуження (Панахиду після Літургії – в неділю, або в суботу – Св. Літургію і Панахиду) за наших невинно убієнних братів і сестер та провести парафіяльні заходи задля належного вшанування жертв Голодомору. Будьмо живими свідками цієї трагедії вселенського масштабу, яка випала на долю нашого народу, не лише зберігаючи пам'ять про жертв Голодомору, але й поширюючи правду про нього у суспільствах країн нашого теперішнього пере-

бування. Це тим важливіше, що 2022 року припадають 90-ті роковини цього геноциду проти нашого народу. Було б добре, щоб в наших храмах постали пам'ятні знаки жертвам Голодомору, а 2022–23 роки стали нагодою ще більше наблизити правду про Голодомор широкому загалові у західному світі.

Окрім цього, ми можемо спричинитися до вшанування жертв Голодомору, склавши пожертву на спорудження першого у світі Національного Музею Голодомору у Києві, який здійснює Благодійна організація «Міжнародний благодійний Фонд Музею Голодомору» та підтримавши проект «Зерна правди», який координує згаданий Фонд. Детальні інформації про це ви можете знайти в інтернеті самостійно, або за посиланнями, які підкажуть вам отці-душпастирі.

Проте, наша пам'ять буде живою не тільки через живу молитву, образом якої є свічка пам'яті, запалена останньої суботи листопада, чи через участь у спорудженні Національного Музею, але й завдяки живій любові, якою ми огорнемо людей, страждаючих від голоду сьогодні. Гасло «Пам'ятаючи Голодомор, рятуємо від голоду сьогодні!», згадане в Посланні Синоду Єпископів 2020 року, нехай не залишиться для нас лише гарною фразою, але стане конкретно програмою спільних дій задля подолання голоду у світі!

Ми в Екзархаті наступного року запропонуємо вам практичний спосіб участі у цій ініціативі задля подолання голоду у світі, а першим кроком у плеканні нашої живої пам'яті про жертви Голодомору нехай вже нині стане активна участь вашої парафіяльної спільноти у згаданій програмі «Нагодуй убогого!», до якої нас закликає Отець і Глава нашої Церкви Блаженніший Святослав.

Дорогі у Христі Брати і Сестри! Напередодні Різдвяного посту, у світлі Послання Святійшого Отця Франциска на День убогих та Послання Синоду Єпископів УГКЦ 2020 року, а також у контексті плекання живої пам'яті про жертв Голодомору, бажаю нам усім пережити цей різдвяний піст і все наше життя у дусі християнської любові до убогих і співчуття та милосердя до усіх, хто потребує помочі, підтримки і розради.

А Бог, багатий милосердям, нехай укріпить нас у вірі, зміцнить в надії і оживить нас любов'ю, даючи необхідну благодать та пробуджуючи в нас щиру готовність на всяке добре діло, згідно з наукою апостола Павла: *«Хто скупю сіє, скупю буде жати; хто ж щедро сіє, той щедро жатиме. Нехай дає кожний, як дозволяє серце, не з жалю чи примусу: Бог любить того, хто дає радо. А Бог спроможний обсіпати вас усякою благодаттю, щоб ви у всьому мали завжди те, що вам потрібне, та щоб вам ще й зосталось на всяке добре діло!»* (2 Кор. 9, 6–8).

Благословення Господнє на Вас!

† Богдан Дзюрах, Апостольський екзарх в Німеччині і країнах Скандинавії
Дано в Мюнхені,
при катедральному соборі Покрова Пресвятої Богородиці і св. ап. Андрія Первозванного
дня 12 листопада 2021 року Божого

НА ЛЬВІВЩИНІ «ЧОРНІ КОПАЧІ» ЗНАЙШЛИ ДВІ БОЧКИ ЧАСІВ ГОЛОДУ 1947 РОКУ, ЗАСИПАНІ ЗЕРНОМ

Чому це зерно залишилося невикористаним тією особою (чи, особами), які його закопували, сьогодні навряд чи вдасться встановити. Знахідку відшукали у Перемишлянах. Про це [пише](#) на своїй сторінці у Facebook історик Микола Бандрівський.

«Скоріш за все, ці дві бочки – німі свідки страшного голоду, який спіткав Галичину у 1947 році (мені мама і бабуся розповідали). Чому це зерно залишилося невикористаним тією особою (чи, особами), які його закопували, сьогодні навряд чи вдасться встановити.

Але, отакі-от пам'ятки, своєю несподіваною появою у нашому сьогоденні, ніби стукають у серце кожного з нас, щоб ми не забували ті лиховісні перші повоєнні роки під червоними зірдами...

Про «чорних копачів», які ризикують по полях (у пошуках того «...що б таке розкопати, аби подорожче продати.») і безсоромно грабують українську старовину, скрити у земних пластах – писалося вже неодноразово. Однак! Закладаючи свої шурфи оті «копачі» часом викопують дивовижні і цікаві речі! Тут я не про якісь матеріальні цінності кажу, а про речі, які взагалі неморально виставляти на продаж з метою отримання зиску (наприклад, як ті дві бочки з зерном з повоєнного галицького Голодомору).

Маю на увазі ще одну групу знахідок, на яку, час до часу, натрапляють «чорні копачі», а саме: алюмінієві або цинкові бідони (з-під молока?), які часом щерть заповнені архівами регіональних підрозділів УПА, листівками того часу, фотографіями упівців, документами і нагородами радянських солдат і офіцерів, у тому числі співробітників МГБ та ін.

Майже кожен другий-третій місяць фіксую повідомлення про знахідку таких-от бідонів «із сюрпризами» в лісах на Львівщині, Тернопільщині та Івано-Франківщині. За моїми підрахунками, починаючи з 2018 по 2021 роки, «чорними копачами» на вказаній території віднайдено близько 35 таких бідонів (ще сім таких випадків потребують перевірки).

Частина з тих бідонів із документами передана до Інституту національної пам'яті і вже фахово опрацьована, частина осіла по краєзнавчих музеях або ж і далі перебуває у приватних руках.

Гадаю, що той «копач», якому пощастило натрапити на таку прецікаву й інтригуючу уяву знахідку – передасть її до котрогось з музеїв. А те зерно, яке на диво вціліло у бочках (хоча б дві-три пригоршні), мож, по весні, висіяти, а коли заколоситься, то зрізати і зв'язати у сніп. І той сніп, виставлений у музеї чи в місцевій школі, буде нагадувати і сучасникам і нащадкам про ті часи, коли за окраєць хліба люди ладні були віддати останнє, що мали...», – йдеться у дописі.

Джерело: «Діло».

У дописі використано матеріали з [ресурсів](#)

НОВИНИ Апостольського екзархату у Німеччині та країнах Скандинавії

ВЛАДИКА БОГДАН ДЗЮРАХ У КОРОЛІВСТВІ ДАНІЯ: ЖИВА ПАРАФІЯЛЬНА СПІЛЬНОТА, «ДЕНЬ ПАПИ» ТА ЗУСТРІЧІ ІЗ ІЄРАРХАМИ ТА ДИПЛОМАТАМИ

13–16 листопада Апостольський екзарх для українців візантійського обряду, що проживають в Німеччині та Скандинавії, владика Богдан Дзюрах здійснив свій перший душпастирський візит до Данії.

СПІЛЬНА МОЛИТВА ІЗ УКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДОЮ В ДАНІЇ

У неділю, 14 листопада, владика Богдан Дзюрах відслужив Божественну Літургію в катедральному храмі Копенгагена, де від 2006 року здійснює своє служіння українська греко-католицька громада. З Апостольським екзархом співслужив душпастир

українців у Данії всесв. о. Василь Тихович. На богослуженні був присутній також Посол України в Королівстві Данія п. Михайло Михайлович Видойник.

У своїй проповіді до зібраних на недільній молитві вірних владика Богдан, коментуючи притчу про милосердного Самарянина, запросив застановитися передовсім над тим, «скільки у нашому

житті і в наших відносинах є любові». Адже любов надає сенс людському життю, вона є відповіддю на запитання, з яким звернувся законник до Ісуса Христа: *«Що маю робити, щоб успадкувати вічне життя?»*.

Відтак проповідник звернув увагу на друге запитання, скероване до Ісуса, а саме: *«Хто є моїм ближнім?»*. У світлі згаданої притчі важливим, на думку владика Богдана, є не стільки, хто є нашим ближнім, але для кого ми стаємо ближніми, до кого ми наближаємося у поставі милосердної любові. Апостольський екзарх закликав громаду вірних Копенгагена ставати щораз більше «ближньою» до всіх потребуючих і знедолених, – передовсім до новоприбулих з України, але також до потребуючих людей з місцевого суспільства, а навіть тих знедолених, які страждають від нестачі найнеобхіднішого у цілому світі. Любов, за словами проповідника, *«не ставить перешкод і не споруджує бар'єрів, але огортає собою всіх, навіть ворогів, бажаючи їхнього спасіння і справжнього добра»*.

Після Літургії відбулася зустріч Апостольського екзарха з громадою та щирий обмін думками про актуальний стан душпастирства та перспективи його подальшого розвитку на землях Данії. Владика Богдан подякував душпастиреві місцевої греко-католицької громади отцеві Василю Тиховичу, членам парафіяльної спільноти та представникам громадських організацій за чудовий приклад успішної самоорганізації, як рівно ж, за численні суспільні і харитативні ініціативи та проекти, скеровані на поміч потребуючим на рідних землях і в Королівстві Данія. Окремо він заохотив вірних молитися і працювати над подальшим зростанням у вірі церковної спільноти, видимим знаком чого можуть стати покликання до священничого і богопосвяченого життя серед української молоді в Данії.

УЧАСТЬ ВЛАДИКИ БОГДАНА У «ДНІ ПАПИ»

Ввечері в неділю, 14 листопада, Апостольський екзарх взяв участь в урочистій Вечірні з нагоди «Дня Папи», який традиційно відзначається у листопаді. Богослуження провів місцевий ієрарх – єпископ Копенгагена і очільник Католицької Церкви в Данії владика Чеслав Козон. Апостольську Столицю

на Вечірні представляв Папський Нунцій в країнах Скандинавії архієпископ Джеймс Патрік Грін [Erzbischof James Patrick Green], який спеціально з цієї нагоди прибув зі Стокгольму.

У розмові з Апостольським нунцієм владика Богдан зауважив, що його участь у цьому молитовному вечорі має більше, ніж символічне значення: «Наша Церква в минулому столітті була найчисельнішою релігійною спільнотою, яку переслідував комуністичний режим. А однією з причин цих переслідувань була наша вірність Святішому Отцеві Папі Римському та наша єдність з усією Католицькою Церквою. Тому ми нашим буттям засвідчуємо, що можна не лише молитися за єдність Христової Церкви і прагнути цієї єдності, – єдністю вже зараз можна жити і про неї свідчити. То ж ми бажаємо на рідних землях і в країнах нашого поселення по всьому світі, спільно з братами у вірі, бути свідками єдності Церкви та активними співучасниками єкуменічного процесу».

ЗУСТРІЧ ІЗ ЄПІСКОПОМ КОПЕНГАГЕНА ЧЕСЛАВОМ КОЗОНОМ

У понеділок, 15 листопада, Апостольський екзарх провів робочу зустріч з єпископом Копенгагена Чеславом Козоном, з яким обговорив перспективи подальшого розвитку душпастирства українців в Королівстві Данія. Владика Богдан подякував очільникові Католицької Церкви в Данії за підтримку і братерську солідарність та заявив про відкритість зі свого боку до якомога ширшої співпраці.

В ході зустрічі, на прохання владики Чеслава, Апостольський екзарх розповів про суспільно-політичну ситуацію в Україні, стан міжцерковних відносин та виклики, пов'язані з душпастирством серед греко-католиків в країнах західного світу. На знак вдячності Української Церкви владика Богдан подарував владиці Чеславу ікону Пресвятої Родини, а також фотоальбом про життя і діяльність УГКЦ в підпіллі «Переслідувані за правду».

ВІДВІДИНИ ПОСОЛЬСТВА УКРАЇНИ В КОРОЛІВСТВІ ДАНІЯ

Того ж дня владика Богдан Дзюрах відвідав Посольство України в Королівстві Данія, де провів робочу зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом України в Данії паном Михайлом Видоїником та іншими співробітниками українського Посольства.

Очільник дипломатичного представництва України високо оцінив діяльність греко-католицької громади, а зокрема її настоятеля – о. Василя Тиховича. На думку дипломата, роль Церкви в духовному супроводі українців за кордоном важко переоцінити, адже часто саме Церква є центром, навколо якого гуртуються українці, які бажають на чужині плекати рідну мову, звичаї, культуру, віру.

”

«Наша Церква в минулому столітті була найчисельнішою релігійною спільнотою, яку переслідував комуністичний режим».

”

Любов надає сенс людському життю, вона є відповіддю на запитання, з яким звернувся законник до Ісуса Христа: «Що маю робити, щоб успадкувати вічне життя?».

Відтак сторони обговорили плани щодо вшанування жертв Голодомору в Україні 1932–33 років та питання поширення правди про цей злочин комуністичного режиму проти українського народу в церковному і світському середовищі Королівства Данія.

Зі свого боку Апостольський екзарх поділився з Послом думками про подальший розвиток душпастирства українців у Королівстві, підкресливши, що у служінні людям та в представленні і захисті інтересів рідного народу Церква, дипломатичні представництва України і громадські організації повинні діяти спільно і консолідовано. На думку владики Богдана, українська громада в Королівстві Данія має великий потенціал, який потрібно цінити, берегти і розвивати. Він запевнив Посла та його співпрацівників у своїх молитвах та побажав їм Божого благословення у служінні.

Джерело: пресслужба Апостольського екзархату в Німеччині та країнах Скандинавії

РАДІСНИЙ ЧАС ОЧІКУВАННЯ

«Коли очікуємо вдома на відвідини дорогої особи, ми все дбайливо та з почуттям щастя приготуємо для цього. Так само хочемо приготуватися до приходу Господа», – сказав Папа Франциск 10 грудня 2017 р., коментуючи літургійні читання другої неділі Адвенту.

«Попередньої неділі, – сказав він, – ми розпочали Адвент із запрошення бути пильними, сьогодні ж, у другу неділю цього періоду приготування до Різдва, літургія вказує нам на його властивий зміст: це час, аби розпізнати ями, які слід засипати в нашому житті, та горби гордості, які слід зрівняти та зробити місце для Ісуса, Який надходить».

Святіший Отець зазначив, що пророк Ісаї, провіщаючи народів про завершення вигнання у Вавилоні та повернення до Єрусалиму, каже: «Голос чути: Готуйте Господеві дорогу у пустині [...]. Нехай кожна долина піднесеться». За його словами, ці долини вказують на «всі порожнечі нашої поведінки перед Богом, на всі наші гріхи та занедбання».

«Такою порожниною в нашому житті може бути той факт, що ми не молимося, або мало молимося. Отож, Адвент – це сприятливий час для того, щоб інтенсивніше молитися, щоб призначити для духовного життя належний йому важливий простір, – сказав Папа. — Іншою порожниною може бути брак любові до ближнього, особливо, до тих, які найбільше потребують не лише матеріальної, але й духовної допомоги. Ми покликані бути уважнішими до потреб інших, найближчих до нас».

Далі пророк каже: «Кожна гора й пагорб нехай знизиться!». За словами Святішого Отця, гори й пагорби – «це гордість, пиха, свавілля». Бо Господь

не може увійти туди, де панують ці вади. Це вказує також на те, що готуючись до Господнього приходу, ми повинні «прийняти наставлення лагідності та покори», адже Ісус є «лагідний і сумирний серцем». Пророк також закликає «усунути всі перешкоди», які заважають єдності з Господом: «*Нехай провалля стануть рівниною, а кручі – низиною! Тоді слава Господня з'явиться, і всяке тіло побачить разом, що прорекли уста Господні*».

«Всі ці дії, – уточнив Наступник святого Петра, – слід чинити з радістю, адже їхнім призначенням є приготування до приходу Ісуса. Коли очікуємо вдома на відвідини дорогої особи, ми все для цього приготуємо дбайливо та з почуттям щастя. Так само хочемо приготуватися до приходу Господа: дбайливо очікувати Його кожного дня, аби Він, коли приїде, наповнив нас Своєю благодаттю».

”

Це час, аби розпізнати ями, які слід засипати в нашому житті, та горби гордості, які слід зрівняти та зробити місце для Ісуса, Який надходить.

«Спаситель, Якого очікуємо, спроможний перемінити наше життя Своєю благодаттю та силою Святого Духа, силою любові. Святий Дух, у дійсності, впливає у наші серця Божу любов, невичерпне джерело очищення, нового життя та свободи. Пречиста Діва Марія в повноті пережила цю дійсність, піддавшись "хрещенню" Святого Духа, Який огорнув Її Своєю могутністю», – **підсумував Святіший Отець, побажавши:** «Нехай же Вона, що приготувала Христовий прихід цілістю Свого життя, допоможе нам наслідувати Її приклад та спрямовує наші кроки назустріч Господеві, Який надходить».

Радіо Ватикан

БЛАЖЕННІШИЙ СВЯТОСЛАВ ПРЕДСТАВИВ ПАПІ ФРАНЦИСКОВІ ЖИТТЯ УГКЦ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

11 листопада в бібліотеці Апостольського палацу у Ватикані Святіший Отець Франциск прийняв на аудієнції Блаженнішого Святослава, Главу і Отця УГКЦ. У розмові з Папою Франциском Блаженніший Святослав розповів про душпастирське служіння УГКЦ в умовах пандемії та головні сучасні виклики і проблеми українського суспільства.

Від імені УГКЦ Блаженніший Святослав подякував Папі за проголошення синодального шляху в Католицькій Церкві та ознайомив Його Святість з історією синодального шляху в УГКЦ. «У 60-х роках минулого століття наша Церква під проводом мого попередника світлої пам'яті патріарха Йосифа Сліпого була змушена виборювати своє право на те, щоб мати Синод. І завдяки його зусиллям ми уже 60 років крокуємо як синодальна Церква. Саме завдяки цьому ми, як Церква, зуміли вберегти власну церковну ідентичність в діаспорі, а сьогодні, скликаючи щорічні Синоди Єпископів та раз у п'ять років всецерковні собори, можемо розвиватися навіть в умовах пандемії», – розповів Блаженніший Святослав.

Під час зустрічі із Синодом Єпископів УГКЦ у Ватикані в 2019 році Папа Франциск наголосив, що «замало мати Синод, потрібно бути Синодом». Саме ці слова супроводжували служіння УГКЦ в умовах пандемії: «Ми почали інтенсивніше будувати нашу синодальність не лише на формальних синодальних засіданнях, а насамперед через мережу спілкування, в тому

числі онлайн, з нашими єпископами». Глава УГКЦ подякував Святішому Отцеві за дозвіл від Апостольської столиці на проведення Синодів в режимі онлайн. «Це дозволило нам продовжувати нашу синодальну працю навіть у складні часи пандемії, коли наші єпископи не могли особисто прибути до України. Завдяки цьому ми почали створювати нові рівні комунікації та способи сопричастя у нашій Церкві. Ще до початку пандемії в наших єпархіях та екзархатах в усьому світі відбулися єпархіальні собори, чергові сесії яких продовжилися вже в режимі онлайн, відповідно до наших інструкцій», – розповів Глава УГКЦ.

Папа охарактеризував цей досвід як «унікальний скарб всієї Католицької Церкви» та закликав єпископів УГКЦ в діаспорі «поділитися вашим досвідом боротьби за синодальність із співбратами у єпископстві в різних країнах світу».

Важливу увагу в ході розмови було присвячено темі гуманітарної ситуації в Україні в умовах пандемії. Блаженніший Святослав розповів Римському Архиєреєві, що «сучасний пострадянський простір живе в умовах, коли багаті стають ще багатшими, а бідні ще біднішими. Невелика олігархічна група збагачується шляхом знищення малого та середнього бізнесів, по суті, зникає середній клас, зубожіння народу відбувається швидкими темпами, люди бояться зими, зростають ціни. Особливого загострення додає енергетична війна, яка ведеться проти України. На ці проблеми накладається проблема війни на сході України, яка не припиняється з 2014 року».

Глава УГКЦ подякував Папі Франциску за постійні молитви та підтримку України. «Акція "Папа для України" не лише стала реальним інструментом вашої солідарності з нашим народом, а й допомогла Карітасу України розвинути власну мережу благодійності, зокрема на Донбасі», – наголосив Предстоятель УГКЦ.

Блаженніший Святослав також зачепив тему еміграції, вказавши, що за роки незалежності з України виїхали приблизно 10 мільйонів осіб. «Наша Церква від перших міграційних хвиль і до сьогодні продовжує йти за своїми вірними. Саме таким є гасло наступної сесії нашого Патріаршого Собору: "Твоя Церква завжди і всюди з тобою"». Папа Франциск високо оцінив таку душпастирську турботу УГКЦ: «Саме це і є синодальна дорога в дії, коли ви шукаєте ваших вірних, йдете за ними і намагаєтеся їм послужити».

У цьому контексті Блаженніший Святослав подякував Святішому Отцеві за створення Апостольського екзархату для українців-католиків візантійського обряду в Італії, вказавши на душпастирські потреби УГКЦ в інших країнах. «Ми бачимо, що наші вірні потребують присутності своєї Церкви та нових більш ефективних способів організації нашого церковного життя».

Особливу увагу Папи привернув пастирський лист Синоду Єпископів УГКЦ 2021 року «Надія, до якої нас кличе Господь». **Глава УГКЦ розповів Його Святості про головну ідею цього послання, яка полягає у душпастирському наверненні:** «Мова йде про зміну способу душпастирства, способу відносин між єпископом і духовенством, між священниками і вірними, про зміну способу буття Церквою. Горизонтальна мережевість стосунків, яка збирає і творить комунікацію у сопричасті, є для нас фундаментальною».

«Одним з пріоритетів душпастирського плану, – розповів Предстоятель УГКЦ, – є зцілення різного роду ран: тих, які були спровоковані в різні періоди історії нашого народу, і сучасних, завданих зловживанням церковною владою тощо. Ці рани потребують негайного лікування. Ми прагнемо нахилитися над ранами сучасної людини, бути чутливими до її потреб, відкрити для неї ліки Божественної благодаті і Святих Тайн».

У контексті розмови про життя Церкви в умовах пандемії було обговорено тему сім'ї. На переконання Блаженнішого Святослава, сім'я стала «найефективнішим шпиталем лікування хворих на коронавірус». Саме тому слід переосмислити роль сім'ї у суспільному та церковному житті. «Ми не можемо говорити про живу парафію без сім'ї, яка є первинною клітиною її життя. Лише в такий спосіб парафія може бути інклюзивною та послужити сучасній людині».

Блаженніший Святослав також розповів Святішому Отцеві про служіння Церкви убогим та маргіналізованим верствам населення. «Безперервна акція "Нагодуй убогого" стала конкретним виявом християнського милосердя в наших парафіях. Відчуваючи християнську потребу солідарності з бідними, багато наших вірних повернулися з "онлайн" в парафіяльне життя саме завдяки цій ініціативі. Ми вирішили продовжувати цю акцію зокрема в контексті відзначення в Католицькій Церкві Дня убогого, оскільки для багатьох родин вона є дійсно рятівною в умовах сучасної кризи».

Від себе та від своєї родини Блаженніший Святослав висловив Папі Францискові вдячність за його лист-співчуття з приводу

ТРАВМА ГЕНОЦИДУ

ГОЛОДОМОР-ГЕНОЦИД

ЗНИЩЕНО
10,5 млн
УКРАЇНЦІВ

Запали свічку у вікні 27.11.21 о 18.00

Геноцид призвів до появи в українців страху бути знищеними за прояви українськості і став причиною деформації української ідентичності. Страх говорити правду про Голодомор, бути українцем, тривала депресія, бажання забути все, що сталося, призвело до втрати індивідуальної й колективної пам'яті, історичної правди про злочин геноциду та появи історичної колективної психотравми української нації. Нащадки жертв отримали травму геноциду – одну з найважчих серед інших видів колективних травм. Репресивна політика приховування комуністичним режимом правди про злочин геноциду та нищення історичної пам'яті призвела до подальшої травматизації української нації. Відсутність пам'яті про злочин геноциду в українців зумовила політичний і моральний дискомфорт та роздвоєння національної свідомості сучасного українського суспільства.

27 листопада о 16.00 запали свічку пам'яті на згадку про 10 млн 500 тис. українців знищених комуністичним тоталітарним режимом у 1932–1933 роках. (Музей Голодомору | Holodomor Museum)

ЗАМОЙСЬКИЙ СОБОР – КОНФЕРЕНЦІЯ

У Папському східному інституті в Римі відбулася міжнародна наукова конференція до 300-ліття Замоїського провінційного собору – «Кодифікуючи традицію: Замоїський собор Київської митрополії (канонічні джерела, унійне богослов'я та культурно-релігійна програма)». Відкривав академічну частину конференції Блаженніший Святослав. Він зазначив, що Замоїський синод вплинув на подальшу долю не тільки Української Греко-Католицької Церкви, а й інших східних католицьких Церков. «Вперше, за допомогою цього видання, не тільки дослідники, які мають доступ до архівів, а й навіть студенти можуть прочитати, що тоді відбувалося, що передувало певним постановам чи крокам. Читаючи ці джерела ми надихаємося відвагою, мужністю, працьовитістю та фаховістю усіх тих, які брали участь у Замоїському синоді», – сказав Блаженніший Святослав. Присутні молитовно згадали натхненника цієї конференції, покійного професора УКУ Ігоря Скочилися. Ще рік тому, як згадає Блаженніший, під час Синоду єпископів УГКЦ в Римі, Ігор Скочилис вже анонсував цю подію, однак ніхто тоді не знав, що це була його остання промова. Участь в обговореннях взяли дослідники з України, Австрії, Італії, Канади, Нідерландів, Німеччини, Польщі, Росії, США та Угорщини. За [посиланням](#) відеозапис конференції та основні тези з виступів. (Пресслужба УКУ)

смерті мами Віри Шевчук. «Ми зворушені вашим батьківським жестом уваги до моєї родини – бажанням висловити ваші співчуття українською мовою та засвідчити особистим підписом, щоб і мій батько та брат із своєю родиною змогли прочитати ваші слова молитви за мою маму та підтримки нашої родини».

Святіший Отець висловив високу оцінку душпастирського служіння УГКЦ в умовах сучасної пандемічної кризи та подякував за її важливий внесок у синодальний процес Католицької Церкви.

Джерело: Секретаріат Глави УГКЦ в Римі

НОВИНИ

Апостольського екзархату у Німеччині та країнах Скандинавії

АКАДЕМІЯ З НАГОДИ 80-ЛІТТЯ ІНТРОНІЗАЦІЇ БЛАЖЕННОГО ПЕТРА ВЕРГУНА

У суботу, 6 листопада, в Берліні в приміщенні Посольства України в Німеччині відбулася урочиста Академія з нагоди 80-річчя інтронізації як першого Апостольського візитатора та 20-ліття беатифікації Блаженного Священномученика Петра Вергуна (18 листопада 1890–07 лютого 1957).

Ініціатором проведення Академії виступив Апостольський екзархат для українців візантійського обряду в Німеччині і Скандинавії в особі Преосвященного Владики Богдана Дзюраха, а співорганізаторами стали Український Католицький Університет та Посольство України у Федеративній Республіці Німеччини. Захід відбувся за фінансової підтримки Архидієцезії Берлін та Архидієцезії Аугсбург Римо-Католицької Церкви в Німеччині.

Перед початком Академії присутні оглянули банерну виставку «Щоб усі були одно – Греко-Католицькі Церкви у Центральній та Східній Європі», яка ілюструвала катакомбний період цих Церков під час комуністичного режиму. Експозицію прокоментували о. д-р. Андрій Михалейко та проф. Олег Турій.

АННА ЯРОСЛАВНА, ТОРОНТО

У Торонто буде встановлено пам'ятник Анні Ярославні – доньці князя Ярослава Мудрого та королеві Франції. Пам'ятник з'явиться в рамках відомого проекту «Шлях королеви» зі встановлення авторських реплік пам'ятника маленькій Анні у Києві в містах, роз-

ташованих на її шляху до Франції. Такі скульптури вже встановлено у містах Польщі, Франції та Бельгії, а також в столиці Індонезії Джакарті, з якою Київ поєднує дружба. Тож цілком закономірним є встановлення пам'ятника Анні Ярославні і в місті-побратимі Києва – Торонто, де мешкає численна українська громада. Водночас, зважаючи на історичні та культурні зв'язки із Францією (королевою якої була Анна Київська) іншого великого канадського міста Монреалю, аналогічний пам'ятник запропоновано встановити і там. Про це стало відомо з інформації про візит до Канади першого заступника голови Київської міської адміністрації Миколи Поворозника, що відбувається якраз в ці дні. На фото – пам'ятник Анні Ярославні в Кракові, відкритий в 2019 році. (Diaspora.ua)

ХУДОЖНИЦЮ ХРИСТИНУ ДОХВАТ НАГОРОДЖЕНО ОРДЕНОМ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Мисткиню, іконописцю, художницю Христину Дохват в березні 2020 року Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав нагородив [Орден](#) митрополита Андрея Шептицького. Через пандемію вручення нагороди відбулося щойно 14 листопада 2021 року в катедрі Непорочного Зачаття у Філадельфії. Вручив нагороду владика Борис Гудзяк, митрополит і архієпископ Філадельфійський. [Пані Христина Дохват](#) стала четвертим лауреатом найвищої нагороди Української Греко-Католицької Церкви Ордена митрополита Андрея Шептицького. Раніше цю високу відзнаку отримували також кардинал Крістоф Шенборн, Інститут східнохристиянських наук імені митрополита Андрея Шептицького і Євген Чолій, а також Іван Васюник, Стен і Марч Оверко, Карл Андерсон, Микола Кміть. Орденом митрополита Андрея Шептицького пані Христину нагороджено за активну багаторічну і надзвичайно плідну працю в царині церковного малярства, що увінчалася написанням іконостасів, окремих циклів ікон, фресок для понад сімдесяти християнських храмів, а також за глибоке особисте християнське життя і свідчення віри, служіння Церкві, здобутком яких став моральний авторитет, визнаний Церквою та суспільством. ([Департамент інформації УГКЦ](#); світлина: Філадельфійська архієпархія)

Андрій Мельник: «Петро Вергун як ніхто інший є ланкою між Україною та Німеччиною»

Виступаючи з привітальним словом на початку Академії, Надзвичайний і Повноважний Посол України у ФРН п. д-р. Андрій Мельник наголосив, що «Петро Вергун як ніхто інший є ланкою між Україною та Німеччиною». Дипломат додав, що самопожертва святого отця заради ближніх є також доказом того, що українці протягом століть були і є невід'ємною частиною європейського культурного простору. Посол України не оминув увагою сучасної війни, пов'язаної з російською агресією проти України, і закликав до дієвої підтримки України в захисті незалежності та у відновленні територіальної цілісності, а також на шляху євроінтеграції, яким крокує Україна. «Жертва блаженного отця Вергуна – це також заклик до всієї Католицької Церкви, до німецьких політиків, до всіх людей доброї волі, зробити все можливе, щоб допомогти Україні повернутися до цієї європейської спільноти цінностей, до нашого коріння», – заявив посол України у Німеччині.

Архиєпископ Нікола Етерович: «Блаженний Петро Вергун тужив за єдністю і однодушністю Церкви і України»

Почесним гостем урочистої Академії на честь Блаженного Петра Вергуна був Апостольський Нунцій в Німеччині Архиєпископ Нікола Етерович. Він звернувся до присутніх з привітальним словом, в якому описав життєвий шлях Блаженно-

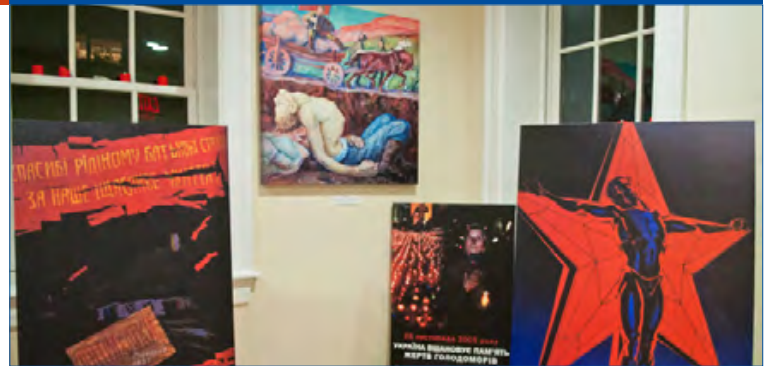
го Петра Вергуна у світлі слів Христа: «Ще й інші вівці я маю, що не з цієї кошари. Я і їх мушу привести, і вчують вони мій голос, – і буде одне стадо й один пастир!» (Йо. 10, 16).

«Блаженний Петро Вергун тужив за єдністю і однодушністю Церкви і України», – підкреслив доповідач, і додав: «Те, що він був переконаний, що єдність сердець випереджує і оживляє єдність Церкви, є актуальним імпульсом для сучасного єкуменічного руху загалом».

22.06.1945 р. відділ СМЕРШ арештував в Берліні кир Петра Вергуна. Світлина: Микола Шафвал

У ВАШИНГТОНІ ВІДКРИЛАСЯ ВИСТАВКА «ГОЛОДОМОР ОЧИМА УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ»

У пам'ять про жертв Голодомору в Україні 1932–33 років у центрі столиці США відкрилася виставка, яка збрала близько 70 художніх творів, що оповідають про страшну трагедію геноциду. Експозиція «Голодомор очима українських художників» розміщується в Українському домі у Вашингтоні. Тут представлені картини, гравюри, плакати та інші твори художників – очевидців страшної трагедії. «Дуже й дуже важливо наочно розповідати про цю трагедію, цю катастрофу, оскільки зображення варті більше, ніж тисячі слів», – вважає власник колекції художніх творів та співорганізатор виставки, президент Американсько-Української ділової ради Морган Вільямс. За його словами частина цієї експозиції вперше була виставлена в Києві 2000 року. Але тоді ця ініціатива була підтримана лише невеликою групою активістів. Відтоді відбулося чимало змін і правда про Голодомор-геноцид зараз шириться світом. Посол України в США Оксана Маркарова розповіла, що ця виставка – один зі способів донесення правди до світу про те, що Голодомор стався не через неврожай, як твердить кремлівська пропаганда, а внаслідок цілеспрямованої політики Москви. (Укрінформ)

ПОСІБНИК ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ ПРО ГОЛОДОМОР

Вийшов друком перший в Україні навчальний посібник для вчителів історії та громадської освіти «Голодомор 1932–1933 років – геноцид української нації». Його підготував Інститут дослідження Голодомору. Видання висвітлює передумови, обставини та наслідки Голодомору 1932–1933 рр. – геноциду української нації – та масових штучних голодів 1921–1923 рр. і 1946–1947 рр. в широкому історичному контексті української й всесвітньої історії. Автори подають ґрунтовний фактологічний матеріал, поєднаний з аналітичним осмисленням різних аспектів злочинів комуністичного тоталітарного режиму. Посібник містить документи, фотографії, статистику та мапи, що доповнюють історичний наратив. Видання охоплює широкий спектр тем, які розкривають передумови, хід та наслідки злочину: • національно-визвольна боротьба 1917–1921 років; • масовий штучний голод 1921–1923 років; • політика комуністичного тоталітарного режиму напередодні геноциду; • організатори, виконавці та механізм вчинення Голодомору; • причини та наслідки масовий штучний голод 1946–1947 років; • наслідки та засудження злочинів тоталітарного режиму. «Посібник пройшов апробацію в гімназіях та коледжах Хмельницької області та отримав схвальні відгуки від вчителів, – зазначає директорка Інституту дослідження Голодомору, одна з авторок посібника Світлана Маркова. Вчителі можуть отримати навчальний посібник «Голодомор 1932–1933 років геноцид української нації» безкоштовно. Для цього слід зареєструватися за [посиланням](#). (Музей Голодомору)

Апостольський Нунцій в Німеччині пригадав, що Блаженний Петро Вергун був пов'язаний з Римом не лише через своє ім'я, але також як почесний капелан Його Святості, а навіть ще більше – як Апостольський Візитатор для українців у Німеччині з правами Апостольського адміністратора.

Закінчив свій виступ словами Папи Франциска, які той ске-рував до представників УГКЦ 5 липня 2019 року, запрошуючи споглядати на приклад ісповідників і мучеників віри, до яких належить Блаженний Петро Вергун: «Вони є прикладом, на який слід споглядати: ті, які в лагідності Блаженств проявили християнську мужність, що полягає в тому, аби не противитися злому, любити ворогів і молитися за переслідувачів (пор. Мт. 5, 39.44). На сповненому насилля полі історії вони посадили Христовий хрест. І принесли плід».

Владика Гайнер Кох: Блаженний Петро Вергун бажав бути «Мостобудівником»

Наступним промовцем став владика Гайнер Кох, архієпископ Берліна, за активної підтримки якого відбувалася урочиста Академія. Він наголосив, що вшанування особи та життєвого подвигу Блаженного Петра Вергуна має велике значення рівно ж для місцевої римо-католицької дієцезії Берліна. А найважливішим знаком цього значення Блаженного є те, що його ім'я занесено до літургійного календаря місцевої Церкви і кожного року 7 лютого, в день його відходу до вічності Берлінська дієцезія спільно з Апостольським екзархатом спогадує його пам'ять.

Владика висловив переконання, що «вшанування цього Блаженного мусить надалі бути поглиблюваним і поширюваним» і виявив готовність спільно з Українською Церквою робити це. Архієпископ Кох пригадав історичний контекст, в якому довелося здійснювати своє служіння Блаженному Петрові Вергуну. Берлін за роки служіння Блаженного перетворився «з пульсуючої європейської культурної митрополії, яку потрясли важкі соціальні конфлікти, на центр націонал-соціалізму та його людиноненависницької ідеології».

«Неймовірні злочини проти людини взяли звідси свій початок», – наголосив владика Гайнер, пригадавши, що згодом «поділений Берлін став світовим символом конфронтації між капіталістичним Заходом і комуністичним Сходом». «У Берліні, місті, яке хвалиться тим, що має більше мостів, як італійське місто Венеція, Блаженний Петро Вергун бажав бути "Мостобудівником" ["Brückenbauer"]», – зауважив архиєрей.

Відтак уточнив, на яких рівнях наш Блаженний виконував цю свою місію будівничого мостів: «З перспективи християнської віри він бажав будувати мости передовсім між Богом і людиною. Але він будовав також мости поміж народами і культурами, між різноманітними конфесіями і релігійними традиціями, і увесь час – до тих людей, котрих витісняли на суспільні маргінеси».

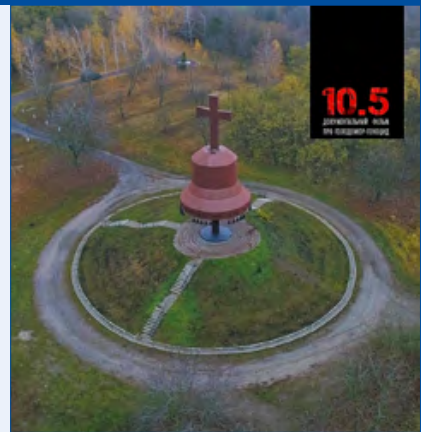
Він висловив переконання, що у цьому своєму служінні Блаженний Петро Вергун і сьогодні може бути зразком і орієнтиром, особливо для молодих людей.

Владика Богдан Дзюрах: Послання Блаженного Петра Вергуна до нас: «Звертай увагу на людину!»

ГОЛОДОМОР – КУРГАН СКОРБОТИ

«Голодомор-1933: коли відходить одна людина – з нею вмирає світ. Коли ж мільйони йдуть у прірву – тоді вмирає ціла галактика». Це слова з великого дзвону, що розміщений на Кургані скорботи. Курган скорботи – перший в Україні пам'ятник жертвам Голодомору. Він розташований неподалік міста Лубни, що на Полтавщині, біля Спасо-Преображенського Мгарського монастиря. Відкритий 11 вересня 1993 року для вшанування 60-річчя Голодомору 1932–1933 років. Земля кургану привезена з усіх куточків України. Одним із завдань, яке ставив перед собою комуністичний тоталітарний режим у рамках здійснення злочину Голодомору-геноциду, – було цілковите знищення української Церкви та духовності, а разом із цим і деморалізація особистості, втрата нею її людських якостей, нищення її віри, сили духу. Це місце... вміщує в собі стільки мовчазних емоцій: біль, скорботу і водночас спокій, святість і невинність, важкість смерті і легкість душі. ([Музей Голодомору](#) | Holodomor Museum)

«НАШУ СВІДОМІСТЬ СТОЛІТТЯМИ ФОРМУВАЛИ СВОБОДА І ГІДНІСТЬ», – ГЛАВА УГКЦ ДО ДНЯ ГІДНОСТІ І СВОБОДИ

У програмі «Відкрита Церква», присвяченій Дню Свободи і Гідності, Блаженніший Святослав [сказав](#) про певний взаємопов'язаний алгоритм: пам'ять дає відчуття гідності, яка дає силу і мудрість робити вибір, який укріплює гідність. «Коли я пам'ятаю – щось чи когось, – це мій акт, мій вчинок, мій внутрішній процес. Ті, кого ми згадуємо, вже пройшли свою дорогу, і коли ми про них пам'ятаємо – відчуваємо свою гідність. Очевидно, щоб це відчуття було правильним, потрібно себе пізнати: самопізнання і самооцінка – дуже важливі речі, в першу чергу, для нас самих. Коли говоримо про події Революції Гідності – то це щось, що мене, кожного з нас, затронуло, я це пережив, це і про мене. Коли перед очима постає явне зло, ти мусиш обирати – прийняти його чи відкинути. У 2013 році перед нашими очима постало явне зло – відродження тоталітаризму, який для нас означав кінець гідності. І ми, українське суспільство, спонтанно сказали – ні, і зробили свій вибір, який є дуже важливим для нашої гідності сьогодні. Тому поминаючи Героїв Небесної Сотні, переживаючи День Гідності і Свободи, маємо шанс ставати хоч трішечки гіднішими і вільними. Коли згадую, який дух усі ці роки у ці дні пам'яті панує на Інститутській, завжди відчуваю: ми справді – гідний і вільний народ». (ІР УГКЦ)

Відтак до зібраних звернувся з привітальним словом Апостольський екзарх для українців візантійського обряду у Німеччині та Скандинавії пресвященний владика Богдан Дзюрах. «Для своїх друзів він був живим образом вірного й послідовного християнина. Для своїх катів він був свідком віри в Христа», – пригадав Апостольський екзарх слова, якими описували Блаженного Петра його сучасники.

На думку владика Богдана, хоч Академія має науковий характер, йдеться про щось набагато більше, ніж про «чисто інтелектуальні та наукові знання і дослідження певної історичної епохи», а саме – про зустріч зі святою людиною, з тим, кого можна б описати євангельськими словами Ісуса як «доброго і вірного слугу» (пор. Мт 25, 23), який, незважаючи на смертельну небезпеку вирішив залишатися аж до кінця зі своїм народом, зі своїми вірними. «Поки в Берліні буде залишатися хоча б один українець, я теж залишусь тут», – навів слова, якими Блаженний Петро відповів на пропозицію покинути німецьку столицю і перенестися до Мюнхена, щоб врятувати власне життя.

На думку Апостольського екзарха, Блаженний Петро черпав свою рішучість і відвагу з молитви, а знаком присутності у ньому сили і благодаті Святого Духа була радість, яку «цей Божий чоловік» випромінював навіть посеред найважчих страждань і випробувань. «Мене завжди дивувала його моральна сила», – пригадав владика Богдан спомини іншого співв'язня, – незважаючи на всі фізичні страждання, які йому доводилося переносити, він завжди виглядав дуже люб'язною, відкритою та добротливою людиною. Кожному, хто проходив повз нього, він дарував усмішку, повну радості та спокою».

Відтак владика Богдан поділився з присутніми думками про те, яке послання, на його думку, залишив Блаженний Петро йому особисто та сучасним християнам:

«Його послання до нас сьогодні, як на мене, може звучати так: Звертай увагу на людину! На кожную зокрема! Супроводжуй її, розділяй з нею її турботи і сподівання, її радощі і розчарування, залишайся з нею як знак близькості і любові Христа і як свідок Його Воскресіння! Не переймайся ані цифрами, ані успіхом! Те, що важливе, це – вірність Богові та людині! Все інше і себе самого віддай у руки Бога – Він все направить на добро! Довіряй Йому беззастережно і залишайся в мирі!».

Подяка організаторам та учасникам Академії

На закінчення владика Богдан подякував усім тим особам та організаціям, які спричинилися до підготовки та проведення цієї Академії. Зокрема, дякуючи Послові України у Німеччині п. Андрієві Мельнику, Апостольський екзарх зауважив, що «тут в Посольстві ми відчуваємо частинку Батьківщини, а це так добре – знати, що нас супроводжує і огортає турботою Вітчизна».

Але нас тут, в Німеччині, по-братерському підтримує і приймає Німецька Католицька Церква. «Так було за часів Блаженного Петра Вергуна, так є і сьогодні», – зауважив владика Богдан, дякуючи присутньому архієпископові Гайнерові Коху, а в його особі усьому єпископату, та усім, хто в Німеччині «залишається солідарним з нами і розділяє з нами наші завдання і наші виклики».

Звертаючись до Апостольського нунція, Екзарх пригадав, що архієпископ Етерович був представником Святішого Отця в Україні саме в тому році, коли св. папа Іван Павло II здійснив свій історичний пастирський візит в Україну і беатифікував о. Петра Вергуна разом із іншими ісповідниками віри УГКЦ. Тому владика Богдан подякував Апостольському Нунцієві Етеровичу за те, що він «вірно супроводжує і підтримує нашу Церкву в Україні та в Німеччині».

Насамкінець владика Богдан висловив щирі подяку професорові Олегові Турієві за його великі зусилля в організації цієї Академії, доповідачам, своїм співпрацівникам в екзархаті та в місцевій громаді, а також усім учасникам, які були фізично присутні на заході та які слідували за ним за посередництвом трансляції «на живо». «Нехай зустріч з Блаженним Петром Вергуном духовно збагатить нас усіх та укріпить нас у нашому наслідуванні Христа», – побажав Апостольський екзарх для українців у Німеччині та Скандинавії.

Програма наукової конференції

Впродовж наукової частини урочистої Академії відомі науковці-історики з України та Німеччини представили життєвий шлях і різні аспекти душпастирського служіння, а також його свідчення віри в радянських таборах смерті, базуючи свої доповіді на історичних джерелах та архівних матеріалах, а також на спогадах сучасників.

Зокрема доповіді виголосили такі доповідачі:

- д-р Ірина Банцер (Айхштетт): «Отець Петро Вергун – Апостольський Візитатор, уповноважений Папою Пієм XII: початки, виклики та досягнення пастирського служіння»;
- Крістіан Вайзе (Франкфурт-на-Майні): «Німецькомовні праці о. Петра Вергуна – теми, ідеї та основні акценти»;
- габ. д-р Андрій Михалейко (Айхштетт): «Пастирське служіння о. Петра Вергуна в умовах нацистського режиму»;
- проф. д-р Катрін Бекх (Регенсбург/Мюнхен): «Церковна політика в СРСР: сталінська "лібералізація" та хрущовська "відлига"?».

Після представлення доповідей присутні мали нагоду поставити питання доповідачам та поділитися власними думками, спостереженнями та враженнями від почутого і пережитого. [...]

Джерело: пресслужба Апостольського екзархату в Німеччині та країнах Скандинавії

НОВИНИ Апостольського екзархату у Німеччині та країнах Скандинавії

ВЛАДИКА БОГДАН ДЗЮРАХ: «ІНТРОНІЗАЦІЯ ВЛАДИКИ ПЕТРА ВЕРГУНА НЕ БУЛА ВСТУПОМ ДО ТРІУМФУ, А ПЕРШИМ КРОКОМ НА ЙОГО ГОЛГОФУ

7 листопада 2021 року на завершення урочистого святкування 80-ліття інтронізації блаженного Петра Вергуна Апостольським візитатором для українців в Німеччині, яке розпочалося напередодні науковою Академією, владика Богдан Дзюрах, апостольський екзарх

для українців візантійського обряду в Німеччині та країнах Скандинавії, очолив Архиєрейську Божественну Літургію в церкві Пресвятої Родини у м. Берлін.

У Божественній Літургії також взяли участь як співслужителі: місцевий душпастир о. Сергій Данків; канцлер екзархату о. Андрій Дмитрик;

Ректор Східної колегії в Айхштетт о. д-р Олександр Петринко; о. Сергій Олінчук, а також представник Керівника персоналу військового капеланства Римо-Католицької Церкви Монсенйор Вольфанг Шілк. Окрім цього на молінні були присутні сестри-монахині з монастиря св. Йосифа, при якому Блаженний Петро Вергун мав свій адміністративний осідок, а також п. д-р. Лукас Шрайбер, відповідальний від Німецької Єпископської Конференції за душпастирство іншомовних католиків у Німеччині.

ЙТИ НА ПЕРИФЕРІЇ, ЩОБ ОБ'ЯВЛЯТИ ХРИСТА

Євангельський уривок про воскресіння єдиного сина вдови з Наїну став основою проповіді преосвященного владика Богдана Дзюраха. За словами проповідника цей уривок об'являє усім нам обличчя Бога, який зворушується на вид людського болю і страждання. «Господній погляд завжди зупиняється на тому, кому найважче, хто найбільш незахищений і безпорадний. Саме там, на периферії міста, посеред людського горя і страждання Ісус виявляє усю силу Божої любові, перед якою відступає навіть смерть і яка перемінює страх в надію, а смуток у невимовну радість», – зазначив єпископ на початку свого слова.

Відтак проповідник підкреслив, що цю спасенну місію Ісуса продовжує Христова Церква. Сьогодні вона це здійснює через Наступника апостола Петра Святішого Отця Франциска, який запрошує усіх вірних вийти на периферії, «туди, де люди живуть у страху перед завтрашнім днем, де втрачають перспективу і надію, де почуваються і справді є зраненими у своїй гідності, розчарованими у своїх сподіваннях, маргіналізованими і виставленими на різні небезпеки та загрози». Саме там ми покликані об'явити обличчя милосердного Бога.

ЖИТТЯ СВЯТИХ – ПІДРУЧНИК ТОГО, ЯК БУТИ ХРИСТИЯНИНОМ

Прикладом такого життя можуть для нас стати наші святі. «Життя святих» – це справжній підручник, з якого ми можемо вчитися, що означає бути християнином і свідомо й послідовно жити по-християнськи. Бог навідується до Свого народу передусім у постатях Святих і через них відкриває нужденним і знедоленим людям Свою люблячу близькість і Своє спасенне милосердя. Блаженний священномученик Петро Вергун, 80-ліття інавгурації якого Апостольським візитатором ми сьогодні вшановуємо, є саме таким великим пророком, який був даний нашим віруючим і співвітчизникам тут, у Німеччині, тоді і також даний нам сьогодні як розрада у наших бідах, підбадьорення у вірі та зміцнення в любові», – мовив апостольський екзарх у Німеччині та країнах Скандинавії.

«Втім, ця "інтронізація" не була вступом до тріумфу, а першим кроком на його Голгофу і на Голгофу його Церкви тут, у Німеччині, і на матірних землях в Україні. Тріумф настане потім, коли 24 роки після його відходу до вічності, 1991 року, він буде спершу реабілітований державною владою вже незалежної України, а ще за 10 років, 2001 року, Вселенський Архиєрей Іван Павло II проголосить його, разом із іншими ісповідниками віри нашої Церкви, Блаженим», – підкреслив владика Богдан.

ЗАПОВІТ ПЕТРА ВЕРГУНА: «НАПОВНІТЬ ЛЮБОВ'Ю ДО БОГА ВАШІ СЕРЦЯ, А НАЙДЕТЕ МИР У ВАШИХ ДУШАХ»

За словами єпископа, пам'ять про життєвий подвиг блаженного священномученика Петра Вергуна та його наслідування у щоденних моментах нашого життя – це та дорога святості, до якої нас кличе Господь Бог і сьогодні. «Від нього бажаємо вчитися вірності Христовій Церкві і вірності та ревному служінню людині – в першу чергу убогим і знедоленим, без огляду на їх походження, національну чи конфесійну приналежність. «Наповніть любов'ю до Бога ваші серця, а знайдете мир у ваших душах», – повчав отець Вергун своїх духовних синів і дочок», – каже владика і додає, що саме ця дорога приведе нас до справжнього щастя.

На завершення свого слова владика Богдан Дзюрах, апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та країнах Скандинавії, запевнив усіх присутніх у тому, що блаженний Петро Вергун продовжує своє служіння людям і надалі, заступаючись за усіх тих, хто до нього прибігає та прагне наслідувати. «Цим поглядом, сповненим довіри та вічного спокою, він дивиться і на нас сьогодні і закликає нас до витривалості у вірі та відданості Богу, Католицькій Церкві та стражденим і нужденним людям: «Наповніть свої серця любов'ю Божою, і ви знайдете мир у ваших душах». Як улюблений учень Христа, який до кінця стояв під хрестом Господа і Його Церкви, він поручає нас материнській опіці Діви Марії і запевняє, що під Її захистом і опікою ми будемо залишатися повні надії і безпеки навіть посеред найбільших труднощів і перед обличчям смерті», – мовив єпископ.

Варто зазначити, що свою проповідь владика Богдан Дзюрах виголосив двома мовами: українською та німецькою. Це пов'язано із великою кількістю гостей, які долучилися до урочистого святкування блаженного священномученика Петра Вергуна та щирого зацікавлення його постаттю.

Наприкінці богослужіння владика Богдан ще раз подякував усім присутнім, гостям та організаторам цього дводенного святкування, на яке зібрав блаженний священномученик Української Церкви Петро Вергун.

Джерело: пресслужба Апостольського екзархату в Німеччині та країнах Скандинавії

ОТЕЦЬ ІВАН МУЗИЧКА – СТО РОКІВ

Сто років тому народився отець-мітрат Іван Музичка. Людина молитви і обов'язку, чоловік з гострим розумом та гумором, відданий душпастир, критичний патріот, найбільш начитаний український священник нашого часу, скромний «творець історії». Він своїм життям зв'язав в нашій пам'яті те, що час й історичні катаклізми розпорошували: міжвоєнну Галичину, воєнні лихоліття, служіння в розсіянні суцям, вимріяну поколіннями незалежну Україну.

Маючи перед собою образ постаті митрополита Андрея Шептицького, з яким мав незабутню особисту зустріч, отець Музичка багато доклався і приносив тиху і часто болючу особисту жертву, щоб здійснювати церковну і культурну візію Патріарха Йосифа.

Він був найстаршим священником УГКЦ в Західній Європі та чи не останній з того покоління душпастирів, які народилися в Україні після Першої Світової війни, сформувалися від дитинства як християни з модерною українською свідомістю, пережили страхіття Другої світової війни, і згодом, як в діаспорі, так в незалежній Україні відіграли ключову роль у становленні відродженої УГКЦ ХХІ-го століття, таким чином впливаючи на визначення вартостей і векторів України наших днів.

Іван Музичка народився 21 листопада 1921 року в селі Пуків на Івано-Франківщині. З великим пієтетом протягом цілого життя він згадував своїх батьків, побожних селян, носіїв глибокої народної культури й шляхетності. Свого походження і своєї землі Іван ніколи не забував, будучи в цьому сенсі повноцінною, гідною людиною без комплексів щодо свого походження. Від дитинства хлопець любив книжку, зачитувався в літературі, «свого не цурався і чужого на увазі».

А навчався в Рогатинській гімназії й водночас у музичній школі, опісля вчителював в с. Путятинці та в рідному селі. У 1942 р. молодий вчитель заочно закінчив факультет теорії музики і гри на скрипці у вчительській семінарії м. Рогатин. Взагалі, загальна культура Івана Музички була широка і глибока. Як зрілий священник та інтелектуал, для молитви, особистого читання і наукової праці, він вільно використовував 10 мов.

”

Згадуючи отця Івана, слід це робити в його дусі – з вдячністю до Бога, який оберігав його протягом довгого, працювितого, плідного життя.

В час війни, будучи в похідних групах в центральних землях України, молодий член ОУН пережив сутички, інколи смертельні, між різними фракціями Організації, що, за його словами, «назавжди виликували від [інтегрального, чи партійного],

націоналізму». Він надалі був готовий віддати своє життя за свободу і гідність українського народу і відслужив у рядах дивізії «Галичина», в ненасильницьких ролях – як музикант і фельдшер.

Після Другої світової війни опинився в Італії. 1945 року став студентом-семінаристом Папської колегії в Римі, вивчав філософію і богослов'я в Папському Урбанському університеті. Від 1949 року почав працювати на «Радіо Ватикан», спочатку як диригент церковного хору, а потім як священник.

Його натхненні, доступні проповіді зі захопленням слухали українці в цілому світі. 1951 здобув ступінь доктора богослов'я, написавши дисертацію з сакраментального богослов'я на промовисту, «не суху» тему, а саме про символічне значення води у різних літургійних обрядах візантійської традиції.

Того ж року отримав свячення від архієпископа Івана Бучка і був призначений на парафіяльне служіння в Англії, де о. Іван був парохом 24 роки. В цей час почалася його «кар'єра» авторства текстів, що часто були підписані іншими високопоставленими особами.

Від початку 1970-х років Патріарх Йосиф Сліпий запрошував отця працювати до Риму, зокрема в Українському католицькому університеті.

Від 1975 року о. Іван Музичка жив в Римі. Тут він допомагав Патріархові Йосифові, готував до друку журнал «Богословія», наукові праці, часто майже переписуючи тексти авторів. Роками працював з владикою Іваном Хомою над зібраними творами Блаженнішого, допомагаючи Патріархові з найбільш відповідальними текстами та листуваннями, займався організацією богословських і літніх дияконських курсів та брав активну участь в організації літніх українознавчих курсів при УКУ для молоді з діаспори.

Був проректором (за ректора Йосифа Сліпого) та ректором Українського католицького університету в Римі (1976–1985), ректором колегії Святої Софії (1985–1994). Також багато років був парохом

української парафії святих Сергія і Вакха в Римі (1976–2001).

Від 1991 року о. Іван Музичка щорік (а іноді кілька разів на рік) приїжджав в Україну, щоб викладати, читати публічні лекції зокрема для творчої інтелігенції та улюблених катехитів. Він написав величезну кількість статей на різну тематику – історія богословської думки і духовності в Україні та діаспорі, соціальні проблеми, катехитика та основи християнського життя, міжконфесійні і міжцерковні відносини, мирянське життя, українська література, особливо духовні теми в ній. В парафії святих Сергія і Вакха в Римі опікувався новими мігрантами з України.

Беручи до уваги довголітню наукову та багаторганну працю о. Івана Музички, Вчена Рада Українського Католицького Університету 2 жовтня 2013 року одногосно вирішила надати йому звання Почесного Доктора – *Doctor honoris causa*.

Він був добрим порадиником, учителем для багатьох поколінь українських студентів в Римі, серед яких пощастило бути і мені. Я особисто вдячний отцеві Іванові Музичці, який будував мене і моїх співбратів семінаристів в колегії Святої Софії при УКУ своїм прикладом.

Отець Іван щотижня купував і читав одну-дві книжки. Він був широко обізнаним у всіх богословських дисциплінах, добре знав українську літературу, багато писав про Шевченка та Франка, знався у літературах різних народів, був добре ознайомленим з комуністичними теоріями Маркса, Леніна, Троцького, був шанувальником українських та неукраїнських дисидентів, зокрема творчості Солженіцина.

Отець Іван багато писав: доповіді, проповіді, фейлетони.

Ми, студенти, що жили під його опікою, його духовним та інтелектуальним проводом, бачили його дисципліновану працю. Якщо часто за столом, навіть в духовних установах, можуть бути буденні, а то й банальні теми розмов, то при отцеві Музичці в римському УКУ дискусії за обідом завжди були глибокі, іноді навіть провокативні, на різні теми: історія, психологія, соціологія, філософія, політика, мистецтво та звичайно ж богослов'я і життя Церкви. Ці розмови у спільноті залишаються пам'ятними на все життя.

Ми зверталися до отця Івана за порадою щодо різних духовних питань і проблем. Він наші питання завжди сприймав серйозно. Одного разу за обідом я поставив отцеві запитання, на яке він не мав швидкої відповіді. Українці в Італії були добре інкультуровані, і ми в УКУ не оминали практики післяобідньої сієсти. Коли я прокинувся, то побачив на підлозі під дверима у своїй кімнаті два листки на машинці надрукованого тексту без інтервалу – наш ректор присвятив свій пообідній відпочинок, щоб дати формальну письмову відповідь на моє юнацьке запитання. Він шанував студентів, завжди звертався до них, хоч і в наскрізь домашній обстановці, на «Ви».

Отець Іван вмів жартувати: він замовляв у нашого співбрата Марка Мудрого карикатури на своїх колег-священників, а розуміючи людські слабкості, розраховувався з «безгрішним» Марком сигаретами.

До тих серед нас, хто потім стали істориками, отець Іван ставився з вдаваною погордою, мовляв «Ви, історики...» і «Взагалі, що з вами говорити, коли ви не були в війську...».

”

Свого походження і своєї землі Іван ніколи не забував, будучи в цьому сенсі повноцінною, гідною людиною без комплексів щодо свого походження.

Отець Музичка був виrozumілим сповідником, і хоча публічно багато хто бачив у ньому строгого і навіть гострого мораліста, як духівник у сповіді, особистій розмові, подружніх та інших непростих обставинах, він був далекий від ідеологічності. Отець Музичка був передусім душпастирем, який умів дискретно розв'язувати складні духовні проблеми, зберігаючи принципи і реалізм.

Таким духовним наставником і порадиником був Pokійний для трьох поколінь дітей і рядових парафіяльних прихожан, провідників українського міжнародного мирянського руху, інтелектуалів та інтелігенції, художників, політиків, для студентів, семінаристів, священників, монахів, монахинь, а також єпископів. Цей духовний провід поширювався на різні країни через широке листування, поїздки і проповіді Pokійного та через те, що багато хто приїздив до нього на духовні та інтелектуальні бесіди, щоб слухати лекції, порадитися, посповідатися.

Як священник і духівник він мав перед собою Великого Бога. Йому були чужі ідеологічні ідоли, у своїх порадах чи оцінках він був вільний і прямий, іноді до болю. До деяких осіб, зокрема жіночої статі, він міг ставитися з не завжди заслуженим скепсисом, а то і сарказмом. Хто вистоював вогонь, остаточно здобував Отця. Думаю, що зрештою сьогодні вони Pokійному прощають.

Не секрет, що Отець Музичка мав свою незалежну (інколи протилежну) думку в стосунках не тільки з вірними-підопічними, політиками, співбратами в священстві, але також і з Йосифом Сліпим, за що мабуть Патріарх остаточно його ще більше шанував. Звертався Блаженніший до нього «мітра-те золотий», і також не секрет, що в певний час бачив о. Музичку своїм наступником.

Згадуючи отця Івана, слід це робити в його дусі – з вдячністю до Бога, який оберігав його протягом довгого, працювального, плідного життя.

P.S. Текст написаний як некролог.

† Борис Гудзяк, з ФБ

СЛОВО БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА З НАГОДИ ОСВЯЧЕННЯ КОПІЇ ІКОНИ «SALUS POPULI ROMANI» ТА ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНОЇ ДОШКИ НА ЧЕСТЬ СВЯТИХ КИРИЛА І МЕТОДІЯ

14 листопада 2021 року в Папській базиліці Санта Марія Маджоре в Римі було освячено копію ікони «Salus Populi Romani» [«Спасіння римського народу»] від українського народу і відкрито пам'ятну дошку на честь святих Кирила і Методія. Освячення і відкриття здійснили Блаженніший Святослав, Отець і Глава УГКЦ, і кардинал Станіслав Рилько, настоятель базиліки. Публікуємо слово Предстоятеля з цієї нагоди.

Дорогі брати і сестри у Христі, шановні учасники цієї особливої, історичної для Української Греко-Католицької Церкви та України загалом події. Ми прийшли сюди, в цей дім нашої Матері, щоб глянути в очі древній іконі «Salus Populi Romani», щоб зустріти нашу Матір, і від Неї, сповненої Благодаті, сповненої Святого Духа, черпати цю вічну Божу благодать і нести її плоди в наших серцях.

”

Ми очікуємо Святішого Отця Франциска в Україні і знаємо, що перед від'їздом до нас він прийде сюди, щоб принести до стіп Богородиці страждання, але й надії нашої дорогої Батьківщини.

Насамперед я хотів би подякувати кардиналу Станіславові Рилько за те, що сьогодні приймає нас з розпростертими обіймами в цьому домі. Мене глибоко вразили слова, з якими Ви зустріли мене тут. **Це були слова:** «Ласкаво прошу до дому Матері». Я відповів: «Але бачите, в домі матері потрібен також батько». І образ святого Йосифа Обручника є образом опікуна Пресвятої родини.

У цьому році, зокрема присвяченому особі святого Йосифа, ми хочемо подякувати Вам, Ваша Еміненце, за вашу місію опікуна цієї давньоримської базиліки, яка, як Ви згадували, зберегла дух п'ятого століття, дух Ефеського собору, який подарував нам титул *Theotokos* – Богородиці, яку ми

шануємо як нашу Небесну Матір.

Ми дякуємо Вам за благоговійний спокій і за все, що сьогодні тут переживаємо. Ця базиліка зберігає живу пам'ять про історію, яка не належить лише до минулого, але яка дає нам можливість жити як християни сьогодні, і сподіваємося – у майбутньому.

Сьогодні ми хочемо згадати подію, яка сталася у 868 році, коли сюди прийшли святі Кирило і Методій і здійснили два символічні жести, які не тільки увійшли в історію, а й побудували цілу християнську цивілізацію.

Перший жест: як плід своєї місійної діяльності на півдні України, брати Кирило та Методій повернули додому мощі Папи Климента – Папи, який віддав своє життя за Христа саме в Криму, і привезли ці мощі до Вічного міста.

Другим жестом слов'янських просвітителів є те, що вони подарували нам літургійні книги, перекладені старослов'янською мовою, переписані алфавітом, який вони підготували саме для їхньої місії серед слов'ян. І ці книги, якими ми й сьогодні користуємося в нашій традиції, поклали на вівтар базиліки Санта Марія Маджоре. Ці два жести започаткували цілу християнську цивілізацію.

Сучасні історики стверджують, що ці два жести виявили особливий зв'язок між Церквою Заходу і Сходу. Це були жести сопричастя християн західної та східної традицій. Окрім цього, завдяки їхній місії до складу трьох священних мов першого тисячоліття – івриту, грецької та латинської, увійшла

мова, яка є втіленням Божого слова у конкретній культурі народу. І ми, слов'янські народи, зберігаємо той цінний дар, що принесли Кирило і Методій як початок слов'янської писемності, слов'янської літератури, початок християнської цивілізації слов'янських народів.

І сьогодні, приходячи з вдячністю до дому Матері, ми також хочемо здійснити два символічні жести і сподіваємося, що вони теж стануть знаком того, що ця християнська цивілізація Сходу є живою і триває і в наш час.

Перш за все, як подарунок для базиліки Санта Марія Маджоре ми привезли копію ікони «Спасіння римського народу», яку хочемо залишити тут, як у свій час Кирило і Методій залишили тут мощі Папи Климента та важливі богослужбові книги. Ця ікона має особливу історію, вона відома як Мадонна DE VERA EFFIGIE MARIE [справжній образ Марії].

У вісімнадцятому столітті Папа подарував копію ікони «Спасіння римського народу» отцям в Італії, а вони привезли її в Україну.

Ця копія теж мала дуже важку історію. Оригінал цієї копії зараз знаходиться у місті Львові. Згодом вона стала знаком примирення, мостом єднання між українським та польським народами. Ми очікуємо Святішого Отця Франциска в Україні і знаємо, що перед від'їздом до нас він прийде сюди, щоб принести до стіп Богородиці страждання, але й надії нашої дорогої Батьківщини.

Але й другий жест, який ми хочемо зробити сьогодні, – це теж жест подяки. Ми хочемо освятити пам'ятну дошку на честь святих Кирила та Методія, основоположників слов'янської писемності, як подяку нашого народу за дар їхньої місії на наших землях. Завдяки їхній місії ми отримали світло віри і стали народом Божим, дітьми Небесного Отця і Матері Марії. Наш народ зумів зберегти цю віру, яку не могли вирвати навіть комуністичні переслідування.

Ми також хочемо сьогодні молитися тут за мир і примирення. Бо ви знаєте, що сьогодні Україна, Білорусь, Польща переживають моменти великого страждання і напруги. Ми бачимо, що сьогодні навіть особа іммігранта використовується як зброя для нападу. Тому ми повинні молитися за мир в Європі, щоб Божа Матір за заступництвом наших святих Кирила і Методія допомогла нам будувати цивілізацію любові та примирення третього тисячоліття. Цивілізацію, яка вміє залікувати рани спільноти ковідного та постковідного періоду, з якого ми обов'язково вийдемо зміцнені у нашій вірі та надії. Сьогодні у цій молитві ми просимо: Пресвята Богородице, спаси нас. Амінь.

† Святослав

Переклад з італійської Секретаріату Глави УГКЦ в Римі. [Детальніше про подію](#)

ХТ

ІСУСОВА МОЛИТВА (4)

Катехизм Католицької Церкви називає Ісусову молитву проявом любові до Бога, яка оживляє все у людському житті: «Призивання святого ймення Ісуса – найпростіший шлях до постійної молитви. Воно можливе «повсякчас», оскільки не є якимсь заняттям, поряд з іншими, але є заняттям єдиним, а саме: любов'ю до Бога, Який всяку дію у Христі Ісусі оживляє і перетворює» (ККЦ 2668).

На одній з аудієнцій Святійший Отець Франциск зауважив, що Ісусова молитва – це молитва, яка «крок за кроком пристосовується до ритму дихання та поширюється на весь день», а дихання ніколи не зупиняється, навіть коли спимо, а молитва стає «диханням життя».

При цьому Папа навів слова св. Івана Золотоустого, який був переконаний, що людина може молитися у всіх обставинах щоденного життя: «Можливо мужеві уважно молитись, перебуваючи

на площі чи в дорозі, можливо й ремісникові, сидячи в майстерні й обробляючи шкіри, підносити душу до Бога; так само й слугі, на закупах чи бігаючи сюди й туди на послугах, чи навіть працюючи в кухні – можливо з глибини душі усердне благання возносити».

Тож, резюмує Папа, «молитва не входить у суперечність з нашими численними обов'язками та справами», навпаки, – вона є місцем, «де кожен вчинок віднаходить свій сенс».

Дозволити поглинути себе роботою настільки, що забракне часу на молитву, на думку Святішого Отця було б чимось "нелюдним", тобто суперечним з людською природою: «Нелюдно бути настільки поглинутими роботою, щоб не знаходити часу на молитву».

У цьому контексті мені пригадується гарне порівняння св. п. кардинала Томаша Шпідліка, який казав: «Питатися, чому людина молиться, це те саме, що питатися, чому птах співає; відповідь проста: Бо така його природа!».

Просімо у Господа того дару, щоб у всіх обставинах нашого життя у нашому серці звучала молитва як природний стан людини, як «дихання нашого життя»: «Господи, Ісусе Христе, Сину Божий, помилуй нас грішних!».

Владика Богдан Дзюрах, з ФБ

”

Питатися, чому людина молиться, це те саме, що питатися, чому птах співає; відповідь проста: Бо така його природа!

СТУПИТИ НА ДОРОГУ БРАТЕРСТВА (27)

Знайомимо вас з новою енциклікою Папи Франциска на тему братерства та соціальної дружби. Сьомий розділ енцикліки «Fratelli tutti» має назву «Шляхи нової зустрічі» та присвячений темі миру.

Папа Франциск під час відвідин Меморіалу миру в Хіросімі, 19 листопада 2019 року (VaticanMedia)

В ньому Папа підкреслює, що мир пов'язаний з істиною, справедливістю та милосердям, присвятивши чималу частину цих роздумів аспектові прощення. Заклучна частина цього розділу присвячена двом «екстремальним ситуаціям», які можуть здаватися вирішенням в особливих обставинах, але в дійсності є «фальшивими відповідями», які запускають «нові деструктивні чинники». Ними є війна та смертна кара. Сьогодні читаємо про першу з них.

«Шахрайство в серці тих, що лихо замишляють; радість – хто рає мир» (Прип. 12, 20), – цитуючи ці слова з Книги Приповідок, Глава Католицької Церкви зазначає, що досі існують люди, що вважають війну «вирішенням проблем». «Війна, – пише він, – це не привид минулого, а постійна загроза. Світ зустрічає дедалі більші труднощі на повільній дорозі до миру, яку вибрав і яка почала приносити деякі плоди» (257).

Тому, беручи до уваги появу умов для поширення воєн, Папа нагадує сказане 2015 року в штаб-квартирі ООН, коли він стверджував, що «війна – це заперечення усіх прав і трагічна агресія проти довкілля». Якщо прагнемо справжнього цілісного розвитку для всіх людей, то потрібно невтомно намагатися уникати воєн між націями і народами. Ради цього потрібно забезпечити верховенство права, невтом-

ний процес переговорів, посередників, арбітражні органи – як пропонує Статут ООН, справжня фундаментальна норма права».

”

Війна набула неконтрольованої нищівної сили, а тому «ми вже не можемо думати про війну як про вирішення проблем, бо шкода, ймовірно, буде більшою від гіпотетичної користі».

За словами Святішого Отця, 75 років існування ООН і досвід перших 20 років цього тисячоліття «показують користі від повного застосування міжнародних норм і шкоду від нехтування ними». «Статут ООН, якщо його шанують і застосовують прозоро й щиро, стає обов'язковою точкою відліку для справедливості й дорогою до миру. Але це вимагає не приховувати фальшиві наміри і не ставити партикулярні часткові інтереси країни чи групи вище від загального добра всього світу», – зазначає він, підкреслюючи, що якщо норми застосовувати лише тоді, коли це вигідно, вивільняються неконтрольовані сили, які «шкодять суспільству, найслабшим, братерству, довкіллю, культурі, і тоді весь світ зазнає безповоротних втрат» (257).

Наступник святого Петра зазначає, що вдаючись до маніпулювання інформацією, дуже легко прийняти рішення на користь війни, користуючись різними доказами, які нібито гуманні, захисні чи превентивні. Фактично, за останні десятиліття всі війни були нібито «справедливими». Катехизм Католицької Церкви говорить про можливість законного захисту за допомогою збройної сили, але таке рішення підпорядковує «суворим умовам моральної законності».

”

Війна – це провал політики і людства, ганебна капітуляція, поразка від сил зла.

Однак, «можна легко впасти у дуже широку інтерпретацію цієї законної можливості», адже саме так намагаються виправдати і, так би мовити, «превентивні» напади чи воєнні акції, які з легкістю провокують «лихо і безладдя, важчі, ніж лихо, яке слід усунути».

Проблема полягає в тому, що «з розвитком ядерної, хімічної та біологічної зброї і з величезними й зростаючими можливостями нових технологій», війна набула неконтрольованої нищівної сили, а тому «ми вже не можемо думати про війну як про вирішення проблем, бо шкода, ймовірно, буде більшою від гіпотетичної користі». Тож за таких обставин «дуже важко наводити раціональні докази, розроблені в минулі віки, щоби говорити про можливість "справедливої війни"» (258).

Папа також звертає увагу на те, що з розвитком глобалізації те, що може здаватися швидким чи практичним рішенням для якогось регіону планети, запускає цілий ланцюг «гвалтовних і часто прихованих чинників», які остаточно вдаряють в усю планету й відкривають двері для нових і страшніших майбутніх воєн. У нашому світі існують вже не тільки «частини» війни в тій чи іншій країні, але ми є свідками «світової війни почастиною», бо долі країн тісно пов'язані між собою (259).

Святіший Отець наводить слова свого попередника святого Івана XXIII, який в енцикліці *Pacem in terris* писав, що «в нашу добу, яка сповнена атомною потугою, відновлювати порушені права за допомогою війни є безглуздя». Папа Ронкалі укріпив переконання, що аргументи за мир набагато сильніші від будь-яких часткових інтересів й довіри до застосування зброї. «Але світ, – додає Папа Франциск, – не використав у повній мірі можливості, які давало закінчення холодної війни, через відсутність загального бачення й спільного розуміння майбутнього. Перемогли часткові інтереси, які не брали до уваги відповідальність за загальне добро. У такий спосіб знову відчинилися двері для зрадливого привида війни (260).

Глава Католицької Церкви наголошує, що після війни «світ стає гіршим від того, яким був до неї». «Війна – це провал політики і людства, ганебна капітуляція, поразка від сил зла. Не зачиняймося в теоретичних

дискусіях, торкаймося ран і тіл поранених. Пригляньмося до великої кількості мирного населення, вбитого як "супутні втрати". Запитуймо постраждалих. Звернімо увагу на біженців, на тих, які постраждали від радіоактивної і хімічної зброї, на жінок, які втратили своїх дітей, на скалічених чи позбавлених дитинства дітей. Звернімо увагу на правду цих жертв насильства, погляньмо на дійсність їхніми очима й послухаймо їхні розповіді з відкритим серцем. Таким чином зможемо побачити прірву зла в серці війни і не турбуватимемося, що нас вважатимуть наївними через те, що ми вибрали мир» (261), – заохочує Святіший Отець, закінчуючи цю частину роздумів критикою політики стримування.

Цитуючи своє послання учасникам конференції ООН, яка обговорювала юридичну заборону ядерної зброї (23 березня 2017), Папа наголошує, що якщо «взяти до уваги основні загрози мирові й безпеці з їхніми різноманітними вимірами у багатополлярному світі XXI століття, такі як, наприклад, тероризм, асиметричні конфлікти, інформаційна безпека, екологія, бідність, то постає багато сумнівів щодо адекватності ядерного стримування як ефективної відповіді на ці виклики». Ця тривога зростає, якщо взяти до уваги «катастрофічні гуманітарні й екологічні наслідки». «Мир і міжнародна стабільність не можуть спиратися на фальшиве відчуття безпеки, на загрозу взаємного чи тотального знищення, на звичайну рівновагу сил», – стверджує він, підкреслюючи, що «будь-яка відповідь на ядерну загрозу повинна бути спільною і узгодженою на основі взаємної довіри», яку можливо будувати «лише через щирий діалог заради загального добра, а не ради захисту прихованих чи партикулярних інтересів».

А гроші, які витрачалися на зброю й інші військові потреби, «використаймо на створення Міжнародного Фонду, метою якого буде остаточне подолання голоду і розвиток найубогіших країн у такий спосіб, щоб їхні мешканці не вирішували свої проблеми насильством чи підступом і не були змушені покидати свої країни в пошуках гіднішого життя (262).

Новини Ватикану на основі перекладу українською мовою, поширеного єзуїтською спільнотою в Україні

ХТ

ДІАСПОРА: УКУ ПРОВІВ ПЕРШИЙ ФОЛЬК-БАЛ «ПЕРЕЛАЗ» У США

У Філадельфії відбувся перший на американському континенті фольк-бал «Перелаз» – благодійна забава на підтримку Українського Католицького Університету. Сім годин забави, близько 300 учасників, понад 100 тисяч доларів зібраних пожертв на підтримку УКУ – у таких цифрах можна коротко описати перший «Перелаз» у Філадельфії, який відбувся 9 жовтня.

Учасників філадельфійського «Перелазу» гостинно прийняла Михайлівка, так неформально за-

звичай називають парафію святого Архистратига Михаїла в Дженкінтаун, поблизу Філадельфії. «Це велика честь бути першим місцем для проведення такого чудового заходу як "Перелаз" на підтримку Українського католицького університету», – привітав гостей на посілості парафії єпископ-помічник Філадельфійський Андрій Рабій.

Варто зауважити, що ця подія планувалася кілька років, і якщо б не карантинні обмеження, то відбулася би минулого року. «На інтронізацію митрополита Бориса Гудзяка 2019 року приїхало чимало друзів зі Львова, і ми почали обговорювати ідею провести збірку на підтримку студентів та проєктів Українського католицького університету у Філадельфії. Ми одразу вирішили, що найкращим

форматом буде фольк-бал "Перелаз", а найвідповіднішим місцем – територія Михайлівки, яка зокрема виконує функції культурного-духовного осередку для українців у Філадельфії», – зазначив голова організаційного комітету Аскольд Сандурський.

Серед гостей фольк-балю була Надзвичайний та Повноважний Посол України в США Оксана Маркарова. Вона зазначила, що для неї це не просто протокольна подія, а можливість продовжити традицію підтримки УКУ. «Навіть, якщо у мене був вибір багатьох місць, я була б саме тут. Ми з родиною не пропустили жодної події УКУ ні у Львові, ні в Києві. І тепер, коли такий перший захід відбувається тут, в Америці, звичайно, я не могла його пропустити, не лише як посол до США, але й як давній член кола друзів УКУ», – зазначила Пані-Посол.

Незважаючи на те, що у Філадельфії «Перелаз» відбувався вперше, для УКУ – це багаторічна традиція. То ж, щоб передати його атмосферу, зі Львова приїхав не лише проректор університету Мирослав Маринович, а й понад 40 українських підприємців, давніх приятелів та жертводавців УКУ, для яких ця забава вже давно стала улюбленим і звичним форматом підтримки університету в Україні.

«Не знаю чи до Філадельфії на будь-яку іншу подію приїжджали стільки людей так здалека. Це важливий прецедент. Філадельфійці, тепер нам треба разом їхати на гостину до Львова», – пожартував у своєму слові митрополит Філадельфійський, президент УКУ, архієпископ Борис Гудзяк.

Митрополит Гудзяк подякував всім жертводавцям вечора, а також зазначив, що коло приятелів УКУ – це мережа. «Філадельфія належить до 20-ти міст, де є комітети, що підтримують УКУ. І ця мережа підтримки і любові, я переконаний, буде надалі трансформувати спільноту університету», – зазначив він.

Проректор УКУ Мирослав Маринович також подякував глобальній спільноті українців за те, що вони дали УКУ важливих провідників. «Без вихованця Сиракуз і Гарварду владки Бориса Гудзяка, українця з Бельгії о. Михайла Димида й низки інших діаспорних українців, УКУ був

би безликим двісті двадцять якимось університетом, який би не зміг подолати генетичні пороки комуністичної освіти. УКУ об'єднав довкола себе тих українців, які задихалися в затхлій атмосфері «совка» і знайшли в університеті простір для самореалізації й натхненної праці».

Невід'ємною частиною «Перелазу» є благодійний аукціон мистецьких творів. Філадельфія не стала винятком – гостям довелося поборотися за 14 лотів, серед яких ікони та графіка відомих українських художників, намиста та дизайнерські ялинкові прикраси.

Музичну атмосферу вечора творив Віктор Морозов, а окремим сюрпризом для гостей стала етнодискотека від Олега Скрипки, який завітав на філадельфійське свято.

Спонсорами події виступили Українська федеральна кредитова спілка «Самопоміч», компанія «Міст» та Аскольд і Світлана Сандурські.

Фундаторами студентських стипендій стали доктор Юрій та пані Рома Темницькі; пані Оксана Бачинська-Тарасюк; доктор Андрій та пані Христина Тершаковці; панство Степана та Юлії Шишка, а також парафія Успіння Богородиці в Перт-Амбой. До стипендійного фонду долучилися парафія святого Йосафата в Трентоні, парафія святого Миколая в Пасейку, панство Ігор та Віра Жарий і численні благодійники. Панство Дурбаків своєю пожертвою підтримали розпис університетського храму святої Софії-Премудрості Божої. Найбільшу пожертву в сумі 20 тисяч доларів склав анонімний жертводавець.

Під час вечора було оголошено, що професор Олег Третяк із сестрою Христиною пожертвували значку суму на заснування стипендійного фонду для підтримки здібних студентів УКУ у пам'ять про їхніх батьків Марії і Костя.

Від імені спільноти Українського католицького університету дякуємо організаційному комітету на чолі з Аскольдом Сандурським за жертвенну працю з підготовки і проведення першого у США благодійного фольк-балю «Перелаз».

Ірина Мазур,
почесний консул України в Пенсильванії.
Джерело: інтернетсторінка УКУ

АДРІАН СЛИВОЦЬКИЙ ПРО 12 ЗАПОВІДЕЙ УСПІХУ ТА ОДНОГО УЧИТЕЛЯ

Адріан Сливоцький – бізнес-футуролог, двічі входив до списку провідних світових бізнес-мислителів (The Thinkers 50), а також до топ-25 кращих світових бізнес-консультантів. Один із найвизначніших фахівців сучасного менеджменту, автор світових бестселерів з питань стратегічного управління, партнер компанії Oliver Wyman, член Дорадчої ради LvBS.

Мене просили говорити про успіх – по українськи, себто український успіх. Як він виглядає, як його досягнути? Чи я кваліфікований, аби відповісти на це запитання? Не знаю. Чи буду говорити багато речей, які вам не сподобаються і яких ви не хочете чути? Напевно.

Я буду говорити про 12 заповідей успіху та про одного учителя.

Уявіть собі дві великі кам'яні таблиці. На них вирізьблені заповіді.

Перша заповідь. Вивчіть англійську!

Досконало. До року. Ми про це говоримо роками. Прийшов час це завдання здійснити. Англійська – не просто мова. Це знаряддя. Це прямий доступ до інформації – технічної, бізнесової, мистецької. Це інакше світобачення. Це інша культура. Це іспит на характер. Якщо я навчуся, досконало, до року, то можу здобути багато та перебороти усе.

Друга заповідь – поштівка з майбутнього – 20 років

Треба написати її. Терміново. Чи хтось із вас отримав поштівку з майбутнього? Ні? Тоді це прекрасна нагода.

Що написано на поштівці?

Від: Оксани

До: Оксани

Якщо ви не називаєтесь Оксана – вживайте ваше

Адріан Сливоцький

ім'я. Ким я хочу бути? До чого я хочу стреміти? Яке моє призначення?

Адже, якщо ми не маємо мети, ми, напевне, її не досягнемо. Що там побачимо? Хочу стати Шевченком української прози. Хочу здобути золоту медаль в Олімпіаді. Хочу розвинути найкращий стартап в Україні. Хочу бути найкращою вчителькою фізики в Харкові.

Перестороги:

Це треба зробити сьогодні. Це можна змінити за рік, за два, за місяць – призначення не завжди легко відшукаєш.

Нікому про це не говори. Чому? Мій батько завжди казав – «Не кажи гоп, поки не скочив». І все.

Дозвольте дати вам ще маленьку пораду. Поставте собі 10 років мораторію, аби говорити про те, які ми талановиті (я перший грішник:). Говорімо тільки про це: «Я створила/створив такі висліди. Я змінила/змінив дійсність таким чином». Це набагато коротша розмова. Але це єдине, що має значення.

Оноре де Бальзак сказав: «Немає великого таланту без великої дисципліни». Аж болить це чути. Будьмо чесні з собою: ми всі думаємо, що талановиті – це найздібніші. Брехня. Неправда. Обмана. Блуд. Талант – не він, не вона, а я. Ну, і звичайна дисципліна. Особливо дисципліна тої поштівки з року 2041.

Третя заповідь – питання: чи я порожня склянка, чи я активний менеджер, керівник, господар свого власного навчання?

Порожня склянка входить у зал, кажучи учителеві – я порожня склянка, вливайте у мене знання, ну, і обов'язково не забувайте там докинути багато анекдотів, щоб мене розсмішити, забавити.

Активний менеджер – ні, він/вона думають інакше: Я відповідальна (ий) за своє навчання, я маю програму, хочу діяти, шукаю знання, щоби це навчання завершити. Шукаю знання в книжці, і в класі. Шукаю знання серед друзів і клієнтів.

Учасники фестивалю «Вітер На-Дії». С-на: «Вітер На-Дії»

Фестиваль «Вітер На-Дії»

Шукаю знання з власних помилок. Шукаю і прикладаю. Знання без прикладання дорівнюють нулю.

Активний менеджер самонавчання за дуже короткий час знає, що найкраще навчання – навчання через дію. *ACTION LEARNING*. І відповідно до цього організує свій час і діяльність. *SELF LEARNING*. *ACTION LEARNING* – це джерело ядерної енергії для вашого розвитку, успіху, служіння. Дзен приказка каже: «Як учень готовий, то учитель з'явиться». А я кажу: не чекайте на учителя!

Четверта заповідь. Слухайте **ROCK and ROLL**

Кожний хоче розшифрувати таємниці успіху *Steve Jobs*. Тисячі сторінок написано. І кожний перескочив найсуттєвіше. Стів одягав навушники і слухав *Rock&Roll*, *Beatles*, *Rolling Stones*, *The Doors*, *ABBA*, *Linda Ronstadt*, *The Beach Boys*.

Це створювало внутрішній розгін, який він перекладав на зовнішній світ – товарами, послугами, крамницями, рекламами. Ви маєте над Стівом перевагу. Стів, бідака, не слухав Братів Гадюкіних, в його музичній стрічці не було ані «Океану Ельзи», ані Марії Бурмаки, ані «Не Журись». Ви можете слухати і *Beatles*, і Бурмаку, і *ABBA*, і «Океан Ельзи».

Отож, слухайте *Rock&Roll*. Це безкоштовно – цю музику знайдете на *Youtube*.

П'ята заповідь – **Етика**

Ви скажете етика? При чому етика? Етика коштує. Етика гальмує політ моєї кар'єри.

Друзі, стережімося поверхового мислення. Я знаю, що телебачення плюс інтернет скоротили тривалість уваги на сім секунд, але це не обов'язково. Пригляньмося ближче.

Кир Андрей Шептицький сто років тому нас навчав, що етика – це не перешкода, а двигун розвитку, загадкове, незрозуміле джерело необмеженої енергії. Не вірите – подивіться на Український католицький університет.

Не буду пояснювати, а запитаю – чому найкращі

компанії та провідники найбільш етичні?

1. *Munger + Buffett – Berkshire Hathaway*
2. *John Bogle – Vanguard*
3. *Scott Cook – Intuit*
- 4... – *Pixar*
5. *Jim Sinegal – Costco*
6. *The Wegman Family*
7. *Sal Khan – Khan Academy*
8. *Jimmy Wales – Wikipedia*
9. *Fazle Hasan Abed – BRAC*
10. *Український католицький університет*

Це неймовірний список! Кожна українська організація, ваша організація, повинна долучитися до цього списку. Це змінить світ. Це не слова, це закон.

Шоста заповідь – **неприємна: не шукай натхнення, а шукай натиску!**

Не вигоди, а натиску!

Джерела натиску?

- 1) реченець – вони в нас залагідні
- 2) конкурент – конкурент це подарунок
- 3) криза
- 4) катастрофа
- 5) бюджет – вони в нас занадто щедрі
- 6) неможливі цілі

Хочете поступу? Хочете прориву? – шукайте натиску. Створіть натиск. Шукайте обмеження (часу, бюджету, неможливих цілей). Це залізний закон, так як закон фізики. Вигода, натхнення ніколи до прориву не довели. Ніколи. Ви самі це знаєте. Кожний з вас вже переживав цей досвід. Запряжіть його на користь ваших клієнтів.

Учитель

Ви вже здогадалися хто є моїм учителем? Мій учитель – митрополит Андрей Шептицький. Рекомендую його кожному. Я в нього вчуся вже чотири роки.

Мирослав Маринович, автор книги «Митрополит Андрей Шептицький і принцип “позитивної суми”»

Чотири роки тому я отримав цікавого електронного листа. Софія Опацька мені переслала розділ книги пана Мирослава Мариновича про господарське мислення і дію Кир Андрея. Прочитавши, я був приголомшений. Чому?

Не скажу – ви прочитайте і ви зрозумієте. Пережуйте це самі!! Подам тільки один приклад того, що я навчився. Тільки один. Про всі інші виміри його дії поговоримо пізніше.

Митрополит Андрей Шептицький.
Світлина із сторінки Лідії Мідик у ФБ

Як уважно прочитаєте про митрополита Андрея, пізнаєте дуже чіткий, стислий код його економічного мислення.

1. Якісний товар
2. Чесна ціна
3. Чесна платня
4. Постійне навчання
5. Співпраця – кооперація
6. Будь власником

Перевірте, докладно перевірте, досвід усіх цих компаній, які ми згадали раніше. Вони всі діють за цим кодом. Вони – винятки. Наша праця може цей стан змінити. Щоби це не були винятки, а радше новий стандарт господарської поведінки. І в Україні, і по цілому світу.

Сьома заповідь – не натхнення, а засіб

Хочете безмежного успіху? Не шукайте натхнення, шукайте засобу, методу, способу, виробничих хитрощів.

Подам приклад. Історія Йо-Йо Ма [американський віолончеліст китайського походження, – ред]. Перший віолончеліст світу. Батько сказав йому: «Вивчи один такт. Не дивись вперед, не дивись назад. Вивчи один такт. Коли, і тільки коли його опануєш, тоді почни вивчати наступний такт».

Друзі, шукаймо не натхнення, а геніальних засобів.

Восьма заповідь – одно слово – МЕРЕЖА

Хочете малого успіху? Розвинуєте мікроскопічну мережу – 10–20 осіб.

Хочете великого успіху? Розвинуєте мережу на 100–200 осіб.

Хочете домогтись проривного вкладу в свою спільноту? Розбудуйте мережу на 500–1000 осіб.

Соліст не міняє дійсності. Відокремленість не міняє дійсності. На це потрібно команду, та неймовірно обширну мережу. Ця праця неймовірно тяжка. І неймовірно потрібна.

Дві засади митрополита Андрея допоможуть:

1. Автентична любов до ближнього (так, ви можете допомогти тим, хто у вашій мережі).
2. Кооперація на особистому рівні.

Дев'ята заповідь – постійно, щодня, на кожному кроці – шукайте асиметрії

Друзі, признаймо, ми в нашому розвитку позаду. Ми потребуємо знайти можливості на диспропорційний удар, хід, диспропорційну віддачу.

Книга Адріана Сливозького «Давид перемагає: дисципліна неспівмірної перемоги»

Суть асиметрії – гранично відмінний, несподіваний підхід, і диспропорція. За вклад долара – очікую віддачі не 20 відсотків, а 20 разів.

Цю дисципліну асиметрії нас навчили найкращі стартапи в світі – включно з нашими українськими. Такі як *GitLab*, *Grammarly*, *People.ai*, *Ring*, *Djooky*, *Petcube*, *MacPaw* та інші. Підсумки можете прочитати в книзі «Давид перемагає». Прикладання робіть у вашій організації щодня.

Ми занадто бідні, щоби працювати тільки за для пропорційної віддачі. Щоб вирватися з нашого зачарованого кола, мусимо навчитись мислити і діяти радикально інакше.

Десята заповідь – ефект Джека Ма

Джек Ма. С-на: inbusiness.kz

Хто найважливіша китайська особа останніх 20-ти літ? Це прекрасне питання і заслуговує інтенсивного обговорення і дебатів. На мою скромну думку, відповідь неоднозначна. Зауважте – всі, по цілому світі, знають Джека Ма. І це не важливе. Важливе те, що кожна, без винятку, суперталановита 16-літня китайська людина знає Джека Ма, знає і озвучує шість чародійних слів:

Він міг.

Я зможу.

Я зроблю.

Ефект Джека Ма – це як атомна бомба для розвитку: вірець, мотивація, метод та енергія.

Джек зрозумів одну кардинальну річ: не вистачає геніально діяти, потрібно також вкласти труду, щоби бути знаним.

Дорогі – працюйте проривно! Дайте про себе знати. Тоді, тяжко буде підрахувати, скільки ви добра створили.

Одинадцята заповідь – одне слово – гумор

Ні, неправильно. Два слова – УКРАЇНСЬКИЙ ГУМОР. Для проривного успіху – це необхідно. Не розумієте? Прочитайте Гоголя.

Але він писав російською!!! Друзі, Гоголь міг писати німецькою, англійською, французькою, китайською. Прочитайте будь-яку сторінку, і ви пізнаєте, що це український письменник. Він писав російською, бо тоді ще не виникла українська мова міста.

Прочитайте Гоголя, прочитайте Лиса Микиту

Книга Івана Франка «Лис Микита». С-на: yakaboo.ua

(так, ще раз), прочитайте Жадана та багато інших. У неймовірно трудних історичних обставинах у нас виникла така потужна підземна течія нестримного гумору. Вивчимо його, і розвиваймо його далі.

У часах великої скрути все саме той вибір –

пігулка проти депресії, або прекрасний український гумор.

Дванадцята заповідь – українська мова, досконало

Я знаю, що ви думаєте: «Адріан все собі протирічить». Каже не говорімо, які ми талановиті, а цілий час говорить про талант. Каже не чекайте на учителя, а тоді каже шукайте учителя. Каже, що англійська мова – найважливіша, а тепер скаже, що українська мова – найважливіша.

Маю для вас дві відповіді:

1) Дякую, що дочитали, а не дрімали.

2) Якщо ви шукаєте великого, недрібничкового успіху, то протилежності та парадокси чекатимуть на вас на кожному кроці. Обіцяю. Отже: *GET OVER IT! AND MOVE ON!*

Отже, українська мова – досконало. Чи хтось

Юрій Шевельов, українсько-американський вчений-гуманітарій; славіст, мовознавець, літературознавець. С-на: uainfo.org

із нас, тут, сьогодні, вивчив цю мову – досконало??? Друзі, якщо ми не прочитали кожний есе Юрія Шевельова, ми ще не зрозуміли потенціалу цієї мови. Якщо ми не прочитали двосторінкові (так 2-сторінкові) речення Оксани Забужко та Емми Андієвської, то ще не зрозуміли потенціалу та потужності цієї мови. Якщо ми не читаємо ретельно «Форбс Україна», ми ще не схопили потенціал та потужність цієї мови.

Другий аспект. Українська мова – це не мова, а воїн. Назвіть мені другу мову на цілій Земній кулі, яку вже кілька століть ретельно старались стерти і викоринити? А в міжчасі, скажимо всі разом: «Вітайте Пана Валуєва!».

Українська мова – це не питання мови, це питання характеру. Нашого характеру. Твердості. Самопошани. Витривалості. Гордості. Мова – воїн. Хто інший таке має?

Але, Адріане, що це має до діла з моєю кар'єрою? – запитаєте ви.

Якщо ви не воїн, у вас не буде кар'єри. Якщо у вас бракує характеру, у вас не буде кар'єри.

Але є і ще один момент, а саме дисципліна двомовності. «ДД» і умовний розвиток. Не знаєте ДД? Ось що. Коли я пишу англійський текст, на протилежній сторінці пишу український. Коли я пишу український текст, на протилежній пишу англійський. Не важливо, чи пишу для УКУ, чи для *Forbes*, чи для *UGS*, чи для *Z Club*. Кошт часу? – 2х, очевидно. Якість мислення – 10х. Попробуйте, побачите.

ДД – дисципліна двомовності – чудо.

Наступні два десятиліття ми побачимо прискорену еволюцію української мови в усіх галузях. Приєднаймося до цього процесу і підсилюймо його. Це буде неймовірна насолода.

Закінчую учителем.

**Що мене навчив митрополит Андрей Шептицький?
Що мене вчить Кир Андрей щотижня?**

Що ми не маємо найменшого поняття того, чого ми спосібні. Зважте багатовимірність праці та досягнень Кира Андрея:

- економічне мислення і дія
- міжконфесійне
- закони політичного дискурсу
- підтримка студентів
- підтримка здоров'я – шпиталь і клініка
- підтримка жінок – школа, клініка, підприємницькі вклади
- підтримка митців – фотостудія, малярська студія, кіностудія
- глобальна дія
- і. т. д. і. т. д. і. т. д.

Шептицький – загадка, що показує нам, на що ми спосібні. Що він вчить нас щотижня? Добро-зичлива, товариська розмова. Слухає, не засуджує, а формулює питання, для підказки, звертається до первозasad. А найчастіше, коли виникає трудне рішення, скаже: «Адріане, котре рішення ти відчуваєш в нутрі, котре рішення правильне? Як би ти хотів, щоб тебе трактували?». Робимо правильне рішення і рухаємось далі.

Що вчить? Що глибока духовність і вершинний прагматизм – це не парадокс. Це необхідність. Прекрасна, радісна необхідність.

Між іншим, друзі, чому 12 заповідей, а не 10? Відповідь – дух здорової конкуренції.

Митрополит Андрей Шептицький. С-на: *Ecclesiast* – історія УГКЦ

Мойсей дає 10 заповідей, а ми мусимо додуматись до 12. До речі, прочитайте есе Юрія Шевельова про «Мойсея» Івана Франка. Есе називається «Другий Заповіт». А відтак, прочитайте Франка «Мойсей». Гарантую – не пошкодуєте.

Промова виголошена на фестивалі **«Вітер На-Дії»** у рамках дискусії **«Рецепт успіху – Ukrainian version»**, 12. 09. 2021 р.
Джерело: пресслужба УКУ